

Široki *info*

Bilten Grada Širokog Brijega | srpanj - rujan - prosinac 2014. | Godina VII. | Broj 22 - 23

ŠIROKI BRIJEG POSTAO GRAD

BILTEN GRADA ŠIROKOG BRIJEGA "Široki info"

Fra Didaka Buntića 11, 88220 Široki Brijeg
Tel.: 039 702 801; 702 826;
Fax: 039 705 915;

Nakladnik: Grad Široki Brijeg

Za nakladnika: Miro Kraljević, gradonačelnik
e-mail: gradonacelnik@sirokibrijeg.ba

Urednik: dr. sc. Drago Martinović
e-mail: drago.martinovic@sirokibrijeg.ba

Fotografije: dr. sc. Drago Martinović,
ABCportal.info, Jabuka.tv

Naslovna fotografija: Tomo Miličević

Grafička priprema: Tomislav Spajić

Tisak: Logotip d.o.o. Široki Brijeg

Naklada: 1.000 primjeraka

Bilten izlazi tromjesečno.

www.sirokibrijeg.ba

*Široki Brijeg – uvijek na 1. mjestu**

Urednikova riječ

Posebno izdanje biltena 'Široki info'

Nadnevak 19. studenoga 2014. će zasigurno biti zapisan u novijoj povijesti Širokog Brijega. Naime, toga dana Općinsko vijeće Širokog Brijega donijelo je Privremenu statutarnu odluku temeljem koje Općina Široki Brijeg postaje Grad Široki Brijeg. Ovo je i razlog izlaska prvog posebnog izdanja informativnog biltena 'Široki info', kao biltena Grada Širokog Brijega. Prema federalnom Zakonu o načelima lokalne samouprave, lokalna samouprava se organizira i ostvaruje u općinama i gradovima kao jedinicama lokalne samouprave. Grad je jedinica lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva. S obzirom da je Široki Brijeg sjedište županije ispunjene su zakonske pretpostavke za donošenje Zakona o uspostavljanju Grada Široki Brijeg. U Federaciji Bosne i Hercegovine je uz Široki Brijeg još pet gradova, a u Republici Srpskoj je također šest gradova.

Proglašenje Grada Širokog Brijega je razlog i odabira teme broja pod nazivom 'Od srednjovjekovne utvrde do Grada Širokog Brijega'. Zahvaljujem Ivanu Dugandžiću na velikoj pomoći pri izradi teme broja. Također zahvaljujem i sveučilišnim profesorima Ivi Čolaku i Mirku Pejanoviću, novinarki Zlati Behram i dr. fra Miljenku Šteki provincijalu Hercegovačke franjevačke provincije koji su pridonijeli da ovaj dvo/broj biltena 'Široki info' po prvi puta izlazi kao posebno izdanje. Nadam se da ćete uživati čitajući posebno izdanje informativnog biltena 'Široki info'.

dr. sc. Drago Martinović, urednik

Iz tiska izišla knjiga 'Mediji i promocija participacije građana u lokalnoj samoupravi'

Polovicom kolovoza iz tiska je izašla knjiga 'Mediji i promocija participacije građana u lokalnoj samoupravi' autora dr. sc. Drage Martinovića. U knjizi su prikazani rezultati istraživanja o ulozi, utjecaju i korištenju medija u funkciji sudjelovanja građana u procesu donošenja odluka u lokalnoj samoupravi, studije slučaja, te uporaba alata novih medija kao ključnih indikatora za uspostavu novih modela komuniciranja između tijela lokalne uprave i građana. Istraživanje je u prvoj polovici 2013. godine provedeno u Širokom Brijegu i u još 12 jedinica lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini.

'Razvoj novih medija utjecao na već uhodane načine komuniciranja između lokalne samouprave i građana, te su novi mediji, uz tradicionalne, postali nezaobilazni kanal komuniciranja u procesu odlučivanja na lokalnoj razini. Konzistentna i adekvatna uporaba novih medija u lokalnoj samoupravi bi trebala dovesti do šire i intenzivnije građanske participacije u postojećim oblicima samouprave, te s obzirom da su problemi s kojima se susreću građani

slični u svim jedinicama lokalne samouprave bez obzira na teritorijalnu lociranost, rezultati istraživanja prikazani u ovoj knjizi trebali bi naći primjenu u svim jedinicama lokalne samouprave u BiH, te u jedinicama lokalne samouprave zemalja regije, ali i šire', stoji između ostalog u predgovoru knjige koji potpisuje autor. Iako je knjiga primarno smještena u kontekst komunikološke teorije i prakse i politologije obuhvaća i druge znanstvene oblasti ponajprije sociologiju medija i društva i pravo, te se može smatrati interdisciplinarnom analizom značaja i uloge medija u razvijanju participativne demokracije u općinama i gradovima i kao takva, osim u jedinicama lokalne samouprave, trebala bi naći mjesto na studijima komunikologije, odnosa s javnošću, novinarstva, politologije, prava...

slični u svim jedinicama lokalne samouprave bez obzira na teritorijalnu lociranost, rezultati istraživanja prikazani u ovoj knjizi trebali bi naći primjenu u svim jedinicama lokalne samouprave u BiH, te u jedinicama lokalne samouprave zemalja regije, ali i šire', stoji između ostalog u predgovoru knjige koji potpisuje autor. Iako je knjiga primarno smještena u kontekst komunikološke teorije i prakse i politologije obuhvaća i druge znanstvene oblasti ponajprije sociologiju medija i društva i pravo, te se može smatrati interdisciplinarnom analizom značaja i uloge medija u razvijanju participativne demokracije u općinama i gradovima i kao takva, osim u jedinicama lokalne samouprave, trebala bi naći mjesto na studijima komunikologije, odnosa s javnošću, novinarstva, politologije, prava...

19. 11. 2014. Grad Široki Brijeg

www.sirokibrijeg.ba

Na 22. sjednici Gradskog vijeća Širokog Brijega održanoj 19. studenoga 2014. jednoglasno je usvojena Privremena statutarna odluka prema kojoj se dosadašnja Općina Široki Brijeg proglašava **GRADOM**.

Detalj sa sjednice Gradskog vijeća

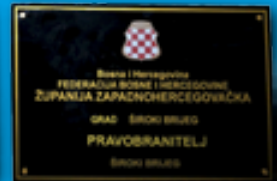

Vinko Topić, predsjednik Gradskog vijeća

Nakon sjednice Gradskog vijeća i službenog dobivanja statusa Grada, gradonačelnik Miro Kraljević i predsjednik Gradskog vijeća Vinko Topić su na ulazu u zgradu Gradske uprave otkrili ploče s natpisom **Grad Široki Brijeg**.

Miro Kraljević, gradonačelnik i Vinko Topić, predsjednik Gradskog vijeća

Na svim cestovnim ulazima u Široki Brijeg postavljene su nove ploče s natpisom **Grad Široki Brijeg** s porukom dobrodošlice i službenim sloganom Široki Brijeg - uvijek na 1. mjestu.

na utvrda u Mokrom (srednjovjekovni grad Mokriskik, Mokarski grad). Tu su i srednjovjekovni nadgrobni spomenici (stećci): Barevište, Jelinak i Polugrina u Mokrom, Sajmište kraj rijeke Lištice te stećci u groblju na Trnu. Starokršćansko doba ostavilo je u Mokrom svjedočanstvo svoga kršćanstva: temelji bazilike s krstionicom (V. ili VI. stoljeće). Dakle, okolica Širokoga Brijega puna je zanimljivih i dirljivih tragova iz starije prošlosti. No, vratimo se gradu iznad Mokarskog polja (o kojem sredinom X. stoljeća piše bizantski car Konstantin Porfirogenet) i srednjovjekovnom gradu u Borku, nedaleko od vrela Lištice. Gradina, Mokro prapovijesna je gradina, rimska i ranosrednjovjekovna utvrda. Smještena je poviše Matijevića kuća, na brdu nad poljem, tako da zauzima istaknut vršak brda i dio platoa prema Čerigaju. S tri strane pristup je zaštićen prirodnim strminama, a s četvrte strane debelim zidom. Prostor je to veličine 180x60 m. Utvrda je sagrađena u ilirsko doba, a u kasnoantičko vrijeme na njoj je podignut refugij ili pribežište. Spominje je bizantski car Konstantin Porfirogenet (912.-959.) u svom djelu *O upravljanju carstvom*. Utvrda je služila za zaštitu puta koji je vodio od Brotnja iza Trtala do Privalja i Kočerinskog polja, te zaštitu naselja ispod utvrde, u kojem je otkriven temelj crkve iz V. stoljeća.

Srednjovjekovni grad

Omanje srednjovjekovno utvrđenje smješteno je na jednoj kamenoj kosi i izvanredno lijepu prirodnom ambijentu blizu nekoliko izvora koji zajedno čine rječicu Lišticu. Ime samoga grada još je nepoznato, ali okolno stanovništvo lokalitet naziva Gradina, a ponekad i *Borak*, kako se zove i jedan od izvora koji sačinjavaju rječicu Lišticu. Prof. dr. fra Dominik Mandić i neki drugi povjesničari misle da je gradina u Borku ostatak utvrde Nebojša ili srednjovjekovni Kruškovac, glavni grad srednjovjekovne župe Večerić. Sustavno arheološko iskapanje na srednjovjekovnom gradu izvedeno je u dva navrata: prvo u 1975., a drugo u 1976. godini. U podnožju srednjovjekovnoga grada, između golih stijena i klisura, rijeka Lištica prolazi kroz uski tjesnac. S istočne strane toga tjesnaca diže se brijeg zvan Čavarovo brdo, a brijeg na desnoj strani rijeke zove se Cigansko brdo. Podno ovih brda, na mjestu zvanom Sajmište, nalazi se staro groblje sa stećcima. Područje oko Sajmišta (u ka-

snom srednjem vijeku raskrižje planinskih putova), osim sakralnoga značaja, imalo je veliku gospodarsku ulogu. U ono doba, to je mjesto gdje se održavao sajam, gdje se trgovalo.

Umiranje grada

Nakon rušenja franjevačkih samostana i crkava u 15. i 16. stoljeću, kršćanski puk u Hercegovini ostaje bez ikakvih crkvenih građevina. Turci nisu dopuštali katolicima nikakvu gradnju. Turska osvajanja širokobriškoga kraja (oko 1470.) pretvorila su ga u pustoš. Na opustjelo

zemljište Turci nastoje vratiti odbjeglo pučanstvo, prije svega Vlahe. Kršćansko pučanstvo postaje raja ili se islamizira. Najpogubnije godine za širokobriješki puk zasigurno su one iz vremena turske vladavine. Strah i nesigurnost za četiristoljetne vladavine Osmanlija ovim prostorima prisilili su mnoge obitelji na zbjegove i iseljavanja. Puk, povijesni izvori potvrđuju, to tumači i činjenicom što gradnju solidnijih zdanja nisu dopuštali age i begovi jer *rajetin* (katolik), koji posjeduje kuću zidanu u malteru, postaje nepremjestiv. Sve do početka gradnje (1846.) prvoga samostana

Chicago (USA). Prvi vodovod izgrađen je godine 1938. Grad je rastao zahvaljujući i znamenitoj širokobriješkoj gimnaziji, posebno nakon što je ona 1918. bila izjednačena s drugim gimnazijama, dobivši pravo javnosti.

Ne smijemo mimoći ni djelovanje školskih sestara sv. Franje. U gradu su održavale (1935.-1945.) žensku stručnu školu, osnovale dječji vrtić i održavale razne tečajeve. Za potrebe prikazivanja filmskih predstava u Širokom Brijegu još se koncem tridesetih godina počeo graditi Dom kulture koji je zbog ratnih nedača otvoren tek 1948. godine.

Nije moguće govoriti o samom gradu, a ne spomenuti 7. veljače 1945. kad su partizani, nakon zauzeća, poubijali mnogo nevinih ljudi a grad i sela opljačkali. Nekoliko godina poslije imamo *nacionalizaciju*, a oduzeto je i uništeno toliko toga. Narodnoga i širokobriješkoga: Gimnazija, Konvikt, Muzej, Knjižnica, Hidrocentrala, Hotel...

O nazivu mjesta

Mjesto gdje se danas nalazi središnji dio grada, kraj rječice Lištice, pripadalo je naselju Lise. U Lisama izvire rijeka Lištica (izvedenica od imena Lise). Po njima je dobila svoje ime, a po rijeci i mjesto Lištica. Uzvisina južno od Ugrovače pred njezino ušće u Lišticu zvala se Široki brig

i pripadala je naselju Pribinovići (danas mjesto samostana i crkve). Kad se pogleda sa Širokoga Brijega preko grada na rijeci Lištici, iznad mjesta se dižu dva brda s ravnim prostranim vrhovima. Rijeka Lištica ih podijelila na dvoje. Zapadno se zove Cigansko brdo, a istočno Čavarovo ili Bošnjakovo brdo. Oba su bila nastanjena. Zvali su se Lise. S vremenom mještani izgradili kuće ispod brda, a sačuvali svoje ime Lise.

Ponad grada uzdižu se tri brijega okrenuta prema rijeci Lištici: Burića brig, Brig Stražnica i Široki brig. Ovaj posljednji, smješten u sredini, najširi je od svijui i otud mu ime Široki brig. Na njemu je godine 1846. započeta gradnja franjevačkoga samostana i crkve. I kada je to mjesto postalo duhovno žarište i uljudbeno središte cijele Hercegovine, njegovi su pismeni i nepismeni stanovnici zadržali dotadašnji oblik njegovih imena: Široki *brig* (*Brig*). Tako su ga i pisali franjevci prvih pedeset godina. Većina ih je drugu dionicu i dalje pisala malim slovom, iako je to označavalo veliki sadržaj. Na izmaku 19. stoljeća ime se počinje pisati u *i/j*/ekavskom obliku: Široki Bri/*j*/eg. Takvo je službeno *pisanje* nastavljeno i u 20. stoljeću. Ali u *govornom jeziku* većine običnog puka i jezično svjesnih učenih ljudi iz ovoga kraja i dalje se zadržao ikavski oblik. Štoviše, pojedinci su ga tako i pisali.

Glavno mjesto u početku nastanka gradića mijenjalo je ime više puta. Najprije se zvalo Lise, a ne Čemer kako neki pogrešno navode. Čemer je bio samo dio oko mlinica, odnosno Čemer - po mlinici koja je bila sagrađena na svod (čemer, perzijsko-turski *kemer* = svod). Potom se prozvalo Lištica - po rječici koja izvire u Borku, dva kilometra sjeverno od središta grada. Nakon toga mjesto dobiva ime Široki Brig - po smještaju franjevačkoga samostana i gimnazije koji su bili veoma poznati. Pedesetih godina prošloga stoljeća komunistička vlast mijenja naziv u Lištica. Široki Brig je preimenovan u Lišticu (ime rječice koja teče kroz taj grad) zbog poraza partizana u tom kraju u Drugom svjetskom ratu. Župa i samostan iznad Lištice zadržali su i dalje ime Široki Brijeg. Općini je vraćeno prvotno ime 16. listopada 1991. godine kada su odškrinuta vrata demokracije.

Vraćanjem nekadašnjeg imena, nije iskorištena prigoda za ikavsku izvornost imena Široki Brig (izvorno ime) nego za njegovu preinaku (ijekavizaciju) koja je nastala koncem 19. stoljeća.

(Preuzeto (prilagođeno) iz: Ivan Dugandžić: *O nastanku grada Širokoga Brijega*, Zbornik 'Sto godina nove crkve na Širokom Brijegu', Široki Brijeg, 2006., str. 193-220)

Upravno ustrojstvo Širokog Brijega od 1945. do 1991. godine

Područje, nazivi i ovlasti Širokog Brijega više su se puta upravno mijenjali u razdoblju od 1945. do 1991. godine u sastavu Bosne i Hercegovine. Prema Zakonu o područnoj podjeli Federalne BiH na okruge, srezove (kotare) i područja mjesnih narodnih odbora Hercegovački okrug (jedan od ukupno sedam) dijelio se na 12 srezova (kotara), a jedan od njih je bio širokobriješki. Širokobriješki srez (kotar) imao je 12 mjesnih odbora. Prema Zakonu o upravno-područnoj podjeli NRBiH donesenom u siječnju 1947. godine širokobriješki srez je ukinut i pripojen mostarskom. Već u lipnju 1947. novim Zakonom o upravno-područnoj podjeli NRBiH ponovno je osno-

van srez (kotar) Široki Brijeg s 13 područja mjesnih narodnih odbora među kojima je i kotar (srez) Posušje. Treći Zakon o upravno-područnoj podjeli NRBiH donesen je u siječnju 1950. godine, prema kojemu se u sastavu mostarske oblasti nalazio širokobriješki srez (kotar), a u kojemu se nalazilo osam mjesnih narodnih odbora. Posušje koje se ranije nalazilo u sastavu širokobriješkog sreza (kotara) ušlo je u sastav novoosnovanog posušskog sreza (kotara). Četvrtim Zakonom o podjeli područja NRBiH donesenom u travnju 1952. osnovani su srezovi (kotari), gradovi i općine. Srez (kotar) Lištica (promijenjen naziv) dijelio se na četiri općine Dužice, Knešpolje, Kočerina i Lištica. Zakonom o području srezova (kotara) i općina u NRBiH donesenom u srpnju 1955. ukinut je srez (kotar) Lištica i općine, te je Lištica postala općinsko područje s 32 naseljena mjesta. Područje Općine Lištica utvrđeno navedenim zakonom iz 1955. godine nije se mijenjalo sve do danas, izuzev što je listopada 1991. vraćen naziv Široki Brijeg, (Karlo Rotim: *Široki Brijeg*, 1994., str. 303-308), i što je od studenoga 2014. Široki Brijeg dobio status Grada.

Broj stanovnika Općine Široki Brijeg prema popisu stanovništva u BiH od 1948. do 1991.

Godina	Ukupno stanovnika
1948.	22.471
1953.	24.051
1961.	24.732
1971.	27.285
1981.	26.076
1991.	27.160

Široki Brijeg - danas

Prema preliminarnim rezultatima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u BiH 2013., održanog od 1. do 15. listopada 2013., a koje je objavila Agencija za statistiku BiH, u Širokom Brijegu je ukupno popisano 29.809 osoba. U Širokom Brijegu je ukupno 7.993 kućanstava i 10.117 stanova. Široki Brijeg ima površinu od 388 km², a gradskim urbanističkim planom, obuhvaćeno je 11,68 četvornih kilometara. Obuhvaća područja naseljenih mjesta: Buhovo, Biograci, Crne Lokve, Čerigaj, Doci, Dobrič, Dobrkovići, Donja Britvica, Donji Crnač, Donji Gradac, Dužice, Gornja Britvica, Gornji Crnač, Gornji Gradac, Gornji Mamići, Grabova Draga, Izbično, Jare, Knešpolje, Kočerina, Lise, Ljubotići, Ljuti Dolac, Mokro, Oklaji, Podvranić, Privalj, Potkraj, Rasno, Rujan, Široki Brijeg, Trn, Turčinovići i Uzarići.

Široki Brijeg je duhovno, kulturno, športsko i gospodarsko središte Županije Zapadnohercegovačke. Šport i športska događanja u Širokom Brijegu zauzimaju posebno mjesto u životu grada. Nogometiši i košarkaši višestruki su prvaci Bosne i Hercegovine i redoviti sudionici europskih natjecanja, a šahisti su također prvaci Bosne i Hercegovine. Danas je Široki Brijeg kulturno središte regije. U Širokom Brijegu djeluje čak 16 kulturno-umjetničkih društava. Od 2000. godine u našem gradu održava se Mediteran Film Festival, a West Herzegowina Fest je međunarodni festival amaterskog stvaralaštva koji se održava od 2003. godine. Književne večeri, kazališne predstave, koncerti, slikarske kolonije, predstavljanje knjiga i izložbe, redovito se odvijaju u Franjevačkoj galeriji, na ljetnoj pozornici u središtu Širokog Brijega i u Domu kulture u kojem je smještena i Radio postaja Široki Brijeg pokrenuta 1992. godine. Široki Brijeg je od 1996. godine ponovno postao Sveučilišni grad utemeljenjem Akademije likovnih umjetnosti koja djeluje pri Sveučilištu u Mostaru.

Nakon demokratskih promjena u Širokom Brijegu ubrzano se razvijalo privatno poduzetništvo. Uz veći broj trgovačkih tvrtki, značajniji poslovni subjekti i ujedno nositelji gospodarskog razvitka grada su poduzeća iz oblasti metaloprerađivačke i kožne industrije, građevinarstva, trgovine, kamenoklesarstva, te grafičke industrije, uz veliki broj obrtničkih i drugih samostalnih djelatnosti. U Širokom Brijegu je prema Federalnom zavodu za statistiku u mjese-

Široki Brijeg postao je prepoznatljiv ne samo u BiH, već i u regiji

Proglasenje Širokog Brijega, te Tuzle, Zenice i Bihaća gradovima treba uzeti kao prvi korak u primjeni Zakona o načelima lokalne samouprave u FBiH. U gradovima je najšira osnova za razvoj demokratskih procesa na temelju interesa građana da sudjeluju u vršenju javnih poslova i da imaju što bolje uvjete svog življenja. Grad također

može da uđe u niz projekata za razliku od općina. Posebno mi čini zadovoljstvo da sam kao zastupnik i član Ustavnog povjerenstva Zastupničkog doma Parlamenta FBiH dao svoj doprinos u stvaranju zakonskih osnova za proglašenje Širokog Brijega gradom. Široki Brijeg je u svojoj prošlosti razvio svoju urbanu strukturu kao

gospodarske kapacitete, kao i zavidnu razinu komunalne infrastrukture. Također je Grad Široki Brijeg razvio i društvene službe: kulturu, obrazovanje i sport. Postao je prepoznatljiv u Bosni i Hercegovini, ali i regiji zahvaljujući uspjesima nogometnog i košarkaškog kluba. Sve navedeno omogućuje da u budućnosti Široki Brijeg uđe još ambicioznije u projekte razvoja kroz međugradsku, ali i prekograničnu suradnju uz korištenje predpristupnih fondova. Građanima Širokog Brijega želim uspješni nastavak razvoja grada i prigradskih naselja prema europskim standardima.

dr. sc. Mirko Pejanović, redoviti profesor na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu

Široki Brijeg od 1846. do 2014.

Godine 1846. hercegovački fratri, koji su dvije godine ranije napustili samostan u Kreševu i došli na Čerigaj, postavljaju temelje za samostan i staru crkvu na Širokom Brijegu. Godine 1848. Franjevački uzgojni zavod preseljava iz Čerigaja na Široki Brijeg. Godine 1864. počinje izgradnja sjemeništa na Širokom Brijegu. Godine 1867. fratri su sagradili prvu pučku školu na Širokom Brijegu. Godine 1867. otvorena je prva visokoškolska ustanova u Hercegovini, studij teologije i bogoslovije na Širokom Brijegu. Godine 1868. podignut je kameni most na Ugrovači koji je spojio naselje Široki Brijeg sa samostanom, crkvom, dućanima i grobljem u Mekovcu i naselje Lištica s mlinicama uz rijeku, kućama oko njih i grobljem na Sajmištu. Godine 1889. upisan je prvi razred gimnazije u Franjevačkom samostanu. Godine 1903. pušten je u promet drugi most na Ugrovači u Klancu, čime je uspostavljena prva prava cestovna veza između dvaju naselja. Godine 1905. postavljen je temeljni kamen za novu neoromaničku crkvu na Širokom Brijegu koja je danas

postala simbolom cijeloga širokobriješkog kraja. Godine 1912. osnovan je Konvikt za vanjske đake. Godine 1912. otvorena je otkupna „Duvanjska stanica“. Godine 1913. Široki

Brijeg se telefonski spojio sa svijetom. Godine 1918. Franjevačka gimnazija dobiva pravo javnosti. Godine 1923. započele su pripreme franjevacu za izgradnju hidrocentrale. Godine 1924. započela je gradnja zgrade širokobriješke Gimnazije. Godine 1928. otvorena je prva ambulanta. Godine 1929. započela je gradnja zgrade Konvikta za vanjske đake. Godine 1931. prikazan je prvi film u zgradi Gimnazije. Godine 1935. širokobriješko područje postaje središtem za eksploataciju boksita. Godine 1936. zasjala je prva žarulja na području Širokog Brijega. Godine 1938. izgrađen je prvi vodovod. Godine 1945. utisnut je najkrvaviji povijesni trag na Širokom Brijegu, ubojstvo širokobrijeških mučenika. Godine 1948. otvoreno je prvo kino u Domu kulture. Godine 1950. započinje izgradnja zgrade širokobriješke

Općine. Godine 1955. organiziraju se prvi slobodni plesnjaci u starom hotelu. Godine 1974. otvorena je glazbena škola. Godine 1977. u središtu se gradi višestruko nagrađivani arhitektonski kompleks: robna kuća, hotel i dvokatnica uz robnu kuću. Godine 1979. uređena je i otvorena Riznica unutar Franjevačkoga samostana. Godine 1990. otvorena je Franjevačka galerija. Godine 1991. Općini je vraćeno prvotno ime Široki Brijeg. Godine 1991. zaustavljeni su tenkovi bivše jugovojске u Pologu. Godine 1996. utemeljena je Akademija likovnih umjetnosti Široki Brijeg u okviru Sveučilišta u Mostaru. Godine 1998. Hrvatski košarkaški klub „Široki“ osvojio je prvu od ukupno devet titula državnoga prvaka. Godine 1999. izgrađeni su objekti „Zavoda Svete obitelji“. Godine 2000. održana je prva „Revija hrvatskog filma i videa“ koja je prerasla u „Mediteran Film Festival“. Godine 2003. održan je prvi festival glazbenoga, video i književnog stvaralaštva „West Herzegowina Fest“. 2004. Nogometni klub „Široki Brijeg“ osvojio je prvu od ukupno dvije titule državnoga prvaka. Godine 2014. Široki Brijeg i službeno je postao ono što je odavno bio, postao je GRAD.

prof. dr. sc. Ivo Čolak, prorektor za znanost i razvitak Sveučilišta u Mostaru

Široki Brijeg – uvijek na 1. mjestu®

OPĆINSKI NAČELNIK MIRO KRALJEVIĆ POSJETIO AGENCIJU 'ONASA'

Elvira Begović i načelnik Miro Kraljević

Na poziv generalne direktorice Nezavisne novinske agencije 'ONASA' Elvire Begović Općinski načelnik Miro Kraljević je posjetio 29. travnja 2014. sjedište ove novinske agencije u Sarajevu. Direktorica Begović upoznala je načelnika Kraljevića s radom Agencije, te istakla da je misija Agencije kontinuirani doprinos razvoju istinitog, nezavisnog i profesionalnog informiranja u naprednoj, europski orijentiranoj, multietničkoj i multikulturalnoj BiH.

“Poštujem rad ljudi koji rade bilo koji posao, pa tako i novinare i očekujem od njih korektno informiranje javnosti. Koliko znam Agencija ONASA pripada onima koji informiraju javnost korektno i objektivno”, rekao je načelnik Kraljević.

NAČELNIK KRALJEVIĆ PRIMIO DIREKTORA SPORTSKIH IGARA MLADIH

Općinski načelnik Miro Kraljević primio je 27. svibnja 2014. Mirzu Bašinca direktora Sportskih igara mladih. Načelnik Kraljević istaknuo je uspješnost projekta Sportskih igara mladih, što pokazuje odaziv učenika koji se iz godine u godinu povećava. Direktor Sportskih igara mladih Mirza Bašinac uz riječi zahvale načelniku Kraljeviću za gostoprimstvo koje Općina Široki Brijeg pruža organizaciji Sportskih igara mladih, poklonio dres 'Reala' ovogodišnjeg osvajača Lige prvaka s potpisima igrača.

Na terenima škole u Klancu i na Gradskom bazenu 28. lipnja 2014. održane su četvrte po redu BH Telecom Sportske igre mladih, najveće amatersko natjecanje za djevojčice i dječake iz Bosne i Hercegovine. Prva natjecanja počela su Coca-Cola kupom, koji je početnim udarcem otvorio Općinski načelnik Miro Kraljević. Coca-Cola kup natjecanje u malom nogometu u kategoriji 1998. godište i mlađi, ove godine se po drugi put održava u Širokom Brijegu. U Širokom Brijegu su se natjecali mališani s područja cijele općine, te iz Gruda, Ljubuškog i Posušja.

Mirza Bašinac i načelnik Miro Kraljević

NAČELNIK KRALJEVIĆ PRIMIO KARATISTE ANĐELA I IVANA KVESIĆA

Općinski načelnik Miro Kraljević primio je 19. kolovoza 2014. braću Anđela i Ivana Kvesića karatiste KK Široki Brijeg i KK Hercegovina iz Zagreba.

Braća Kvesić nastavljaju sa školovanjem i športskim djelovanjem u Zagrebu, pa su povodom svog skorog odlaska u hrvatsku metropolu posjetili načelnika Kraljevića, te u znak zahvalnosti na potpori proteklih godina uručili prigodni poklon. “Mi se želimo zahvaliti na podršci koju

smo s Vaše strane svi u klubu, pa tako i nas dvojica, sve ove godine imali. Vjerujemo da ćete i dalje pomagati rad KK Široki Brijeg i da će ovaj klub nastaviti nizati uspješne rezultate”, rekao je ovom prilikom Anđelo Kvesić, koji je poput mlađeg brata Ivana osvojio mnoga odličja na prestižnim natjecanjima. Načelnik Kraljević se zahvalio na prigodnom poklonu, te istaknuo da će nastaviti pružati podršku ovdašnjem športu sukladno mogućnostima, te kako ga veseli svaki uspjeh širokobrijeških športaša.

Braća Anđelo i Ivan Kvesić s načelnikom Mirom Kraljevićem

NAČELNIK KRALJEVIĆ SA SURADNICIMA PRIMIO UČENIKE GLAZBENE ŠKOLE POBJEDNIKE NA FEDERALNOM NATJECANJU

Općinski načelnik Miro Kraljević sa suradnicima priredio je 15. svibnja 2014. prijam za učenike pobjednike na federalnom natjecanju, te profesore Glazbene škole Široki Brijeg predvođene ravnateljicom Tončikom Kolobarić.

Načelnik Kraljević čestitao je učenicima na uspjehu kojega su ostvarili na natjecanju u Sarajevu, te istaknuo da će i ubuduće sukladno mogućnostima pomagati rad Glazbene škole. Ravnateljica Kolobarić je između ostalog rekla da najvjerojatnije nebi niti nastupili na natjecanju da nije bilo susretljivosti načelnika Kraljevića na čemu mu je zahvalila. Na 17. otvorenom natjecanju učenika i studenata glazbe Federacije Bosne i Hercegovine, koje je održano u Sarajevu od 7. do 10. travnja 2014., Glazbena škola Široki Brijeg ostvarila je odličan uspjeh. U konkurenciji od preko 500 natjecatelja u disciplini glasovir, Glazbenu školu Široki Brijeg predstavljalo je sedam natjecatelja, od čega je njih četvero dobilo prvu nagradu (Iva Zelenika, Katarina Mandić, Ines Marija Bilinovac i Bože Cigić).

NAČELNIK MIRO KRALJEVIĆ I PREDsjedNIK OPĆINSKOG VIJEĆA VINKO TOPIĆ PRIMILI ŠIROKOBRIJEŠKE MAŽORETKINJE

Općinski načelnik Miro Kraljević i predsjednik Općinskog vijeća Vinko Topić primili su 6. kolovoza 2014. predstavnice mažoretkinja 'Široki' Mariju Topić Ramljak, trenericu i koreografkinju i Mariju Miličević mažoretkinju, koje su načelniku Kraljeviću uručile prigodni poklon. „Nastup u Parizu je jedno nezaboravno iskustvo, a možda i sam vrhunac našeg postojanja i djelovanja. Posebno je u sjećanju nastup u podnožju čuvenog Eiffelova tornja koji je oduševio brojne turiste iz cijelog svijeta koji su nas nagradili dugotrajnim pljeskom“, rekla je između ostalog trenerica i voditeljica mažoretkinja Marija Topić Ramljak, pritom zahvalivši načelniku Kraljeviću na dosadašnjoj potpori koju im pruža. Načelnik Kraljević je zahvalivši na poklonu izrazio zadovoljstvo postignutim rezultatima mažoretkinja deseterostrukim prvakinjama BiH, ali i na uspješnim nastupima kao što je bio nastup krajem srpnja u Parizu što na najljepši način pronosi ime Širokog Brijega širom Europe, ali i šire. Mažoretkinje Široki su u vremenu od 23. do 30. srpnja 2014. u Francuskoj predstavljale Bosnu i Hercegovinu i Hrvatsku na međunarodnom festivalu puhačkih orkestara i mažoretkinja.

U Gradskoj sportskoj dvorani u Tomislavgradu, 1. svibnja, održano je 12. državno prvenstvo mažoretkinja na kojem je sudjelovalo preko 700 mažoretkinja iz 13 gradova. Širokobriješke mažoretkinje su osvojile 10 zlatnih i 4 srebrne medalje u 14 kategorija i bile najuspješnije od 13 ekipa koliko ih je sudjelovalo u natjecanju.

Marija Miličević, načelnik Miro Kraljević i Marija Topić Ramljak

Sjednice Općinskog vijeća

■ Na 21. sjednici Općinskog vijeća održanoj 29. rujna 2014. usvojena je Odluka o davanju suglasnosti JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. za zaključivanje Ugovora o vodnom priključku i plaćanju troškova. Ovom odlukom daje se suglasnost JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. da može zaključiti Ugovor o vodnom priključku i plaćanju troškova s gospodarskim društvom „Leda“ d.d. Široki Brijeg, koje se obvezuje za trošak održavanja glavne dovodne cijevi plaćati mjesečni paušal u iznosu 100 KM.

■ Usvojena je Odluka o određivanju građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu, kojom se određuje građevinsko zemljište u državnom vlasništvu na području k.o. Knešpolje površine 15.352 m² i Odluka o prodaji iste nekretnine, te je dano ovlaštenje Službi za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar da raspiše javni oglas o licitaciji za prodaju predmetnih nekretnina.

■ Na istoj sjednici usvojeno je Izvješće o izvršenju Proračuna Općine Široki Brijeg za razdoblje 1.1.2014. - 30.6.2014. godine.

■ Usvojena su izvješća o radu u školskoj 2013./2014. godini, Gimnazije fra Dominika Mandića, Srednje strukovne škole, Prve osnovne škole Široki Brijeg, Druge osnovne škole Široki Brijeg, Osnovne škole Kočerin, Osnovne škole Biograci i Glazbene škole Široki Brijeg. Izvješća su podnijeli ravnatelji navedenih škola.

■ Na 19. sjednici Općinskog vijeća Širokog Brijega održanoj 30. srpnja 2014. jednoglasno je usvojena Odluka o Planu parcelacije 'Knešpolje' Široki Brijeg. Ovom odlukom usvaja se Plan parcelacije na dijelu zemljišta označenom kao k.č. 51/1, 51/2 i 51/3 k.o. Knešpolje s ciljem da se osigura potreban standard uređenja i pripreme navedenog prostora za daljnju izgradnju. Navedeni prostor se nalazi izvan obuhvata postojeće industrijske zone 'Knešpolje', ali je u neposrednoj blizini. Usvojena je i Odluka o prenamjeni u građevinsko zemljište u državnom vlasništvu na području katastarske općine Dobrič na nekretninama k.č. 91/58 i 91/59 k.o. Dobrič površine 1.970 m².

■ Usvojena je Odluka o davanju suglasnosti JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. za zaključenje ugovora o nabavi vode za dio naselja u Općini Široki Brijeg. JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. će zaključiti ugovor s JP „Komunalno“ d.o.o. Grude o nabavi vode za vodoopskrbu naselja Dužice, Raso, Smokinje i Čerigaj. Donesena je Odluka o raspodjeli dobiti JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Široki Brijeg za 2013. godinu, prema kojoj će JP „Vodovod

i kanalizacija“ d.o.o. isplatiti osnivaču Općini Široki Brijeg ostvarenu neto dobit za 2013. u visini od 120.000 KM u 20 mjesečnih rata.

■ Na istoj sjednici Općinskog vijeća jednoglasno su usvojene Odluke o dodjeli javnih priznanja Zlatna plaketa "Grb Općine Široki Brijeg": Domu za djecu ometenu u tjelesnom ili psihičkom razvoju „Marija Naša Nada“ Široki Brijeg, Društvu „TEM Mandeks“ d.o.o. Široki Brijeg, Crvenom križu Općine Široki Brijeg i prof. ddr. sc. fra Serafinu Hrkaću.

■ Nakon provedene natječajne procedure za ravnatelja „Narodne knjižnice“ Široki Brijeg imenovan je Ante Čužić.

■ Na 18. sjednici Općinskog vijeća održanoj 30. lipnja 2014. usvojena je Odluka o dopuni Odluke o utemeljenju Dječjeg vrtića „Pčelica“ Široki Brijeg. Ovom Odlukom ravnatelj Dječjeg vrtića „Pčelica“ svoje ovlaštenje za zastupanje pred sudovima može prenijeti na Općinsko pravobraniteljstvo Široki Brijeg.

■ Na osobni zahtjev Mirjana Primorac je razriješena članstva u Općinskom izbornom povjerenstvu, a na njeno mjesto imenovana je Alenka Kvesić. Vijećnici su primili na znanje informaciju o tehničkom stanju javne rasvjete u Širokom Brijegu. Informaciju je podnio Dragan Pavković ravnatelj JU „Coming“. Vijećnici su primili na znanje i informaciju o zimskom održavanju lokalnih cesta i gradskih ulica, te informaciju o bespravnoj gradnji.

■ Na 17. sjednici Općinskog vijeća održanoj 30. travnja 2014. usvojena je Odluka o utvrđivanju uvjeta i kriterija za konačna imenovanja na pozicije u regulirana tijela Općine Široki Brijeg. Ovom odlukom utvrđuju se uvjeti i kriteriji za imenovanje članova Nadzornih odbora javnih poduzeća i Upravnih vijeća javnih ustanova i školskih odbora koji su u nadležnosti Općine Široki Brijeg. Razlog za donošenje ove odluke je usuglašavanje sa

Detalj sa 21. sjednice Općinskog vijeća

Vinko Topić, predsjednik Općinskog vijeća

Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u ŽZH.

■ Jednoglasno je usvojena Odluka o određivanju građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu u katastarskim općinama Knešpolje (1.462 m²) i Dobrič (1.000 m²).

■ Usvojena je Odluka o donošenju I. izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenja gradskog područja „Vrace“. Izmjene i dopune predstavljaju usklađenje Osnovnog plana DPU „Vrace“ s potrebama izgradnje autobusnog kolodvora i uređenja okolnog područja.

■ Mate Mikulić je imenovan za predsjednika Općinskog izbornog povjerenstva Općine Široki Brijeg s mandatom u trajanju od sedam godina. Dosadašnji predsjednik Dalibor Marčić je razriješen dužnosti.

■ U Skupštinu Športskog saveza Općine Široki Brijeg ispred Općinskog vijeća imenovani su: Josip Kožul, Marko Čavar, Marinko Jelić, Ivan Zeljko, Oliver Stanić, Pero Čorić, Marko Martinović, Kristijan Crnjac, Toni Crnjac i Marinko Zovko.

■ Na istoj sjednici većinom glasova vijećnika usvojeno je Izvješće o izvršenju Proračuna Općine Široki Brijeg od 1.1.2013. do 31.12.2013. godine.

■ Usvojena su izvješća o radu Općinskog pravobraniteljstva za 2013. i o radu JU 'Centar za socijalni rad' za 2013. godinu, te o radu 'Narodne knjižnice', 'Hrvatskog kulturnog doma' i 'Vatrogasnog društva' za 2013. godinu.

■ Izvješće o radu i financijsko izvješće 'Športskog saveza Općine Široki Brijeg' za 2013. godinu obrazložio je predsjednik Upravnog odbora Predrag Naletilić Cobra. Izvješće je većinom glasova vijećnika usvojeno. Informaciju o sigurnosnom stanju na području PU Široki Brijeg i o funkcioniranju 'Doma zdravlja' u Općini Široki Brijeg za 2013. godinu vijećnici su primili na znanje.

Sjednice Općinskog vijeća uživo se prenose putem Radio postaje Široki Brijeg, a mogu se pratiti i putem interneta na službenoj web-stranici Grada Širokog Brijega na www.sirokibrijeg.ba

U FEAL-u puštena u rad prešaonica, bojaonica i pakiraonica

Svečanim presijecanjem vrpce, dugogodišnjih djelatnika FEAL-a direktora Ante Musa i Stanka Kvešića, te federalnog ministra energije, rudarstva i industrije Erdala Trhulja, u širokobriješkoj tvrtki 'FEAL' d.o.o., 14. svibnja 2014., u rad je puštena prešaonica snage 3.500 tona, te bojaonica i pakiraonica. Proizvodna linija je smještena na prostoru od 19.000 m², a ukupna vrijednost investicije je 15 milijuna eura.

Najveći dio prostora gdje je smještena nova proizvodna linija nalazi se na novoj parceli koju je FEAL kupio od Općine Široki Brijeg čime je simbolično

otvorena gospodarska zona 'Trn'.

„Drago mi je da smo mi kao institucija sudjelovali u realizaciji ovog velikog projekta u našoj općini, te da smo uspjeli biti servis renomiranoj tvrtki 'FEAL' koja je poznata i priznata ne samo ovdje kod nas nego diljem Europe“, rekao je između ostalog Općinski načelnik Miro Krajević prigodom puštanja u rad preše čija je vrijednost 7 milijuna eura.

Kapaciteti preše su prerada 20.000 tona aluminijskih profila godišnje, što s dosadašnjim kapacitetom FEAL-a iznosi ukupno 45.000 tona godišnje. Prešu, jednu od najmodernijih u svijetu, je

instalirala španjolska tvrtka GIA koja je isporučila kompletnu opremu na novi pogon. S novim pogonom FEAL će udvostručiti svoje proizvodne kapacitete i mogućnosti. FEAL zapošljava 550 radnika i ostvaruje godišnji promet od 120 milijuna eura. „Mladim ljudima treba pružiti priliku, a otvaranjem novih radnih mjesta se može osigurati da mladi ne odlaze. Imamo iznimno dobru suradnju s Općinom Široki Brijeg, te im ovom prigodom zahvaljujem na pomoći i iznimno korektnoj suradnji kako bi ovaj projekt doveli do kraja“, izjavio je Jozo Bogdan vlasnik FEAL-a.

DUŽICE DOBILO VODOVOD

U lipnju je u rad pušten vodovod Dužice sa 160 priključaka. U tijeku su radovi na izgradnji vodovoda za Rasno, te su stvorene pretpostavke za nastavak radova za Čerigaj. U sklopu vodovoda Dužice mještani Staja i Smokinja su također priključeni na ovu vodovodnu mrežu.

I mještani Smokinja priključeni na vodovodnu mrežu

DANI KRUHA

Osnovne i srednje škole i vrtići u Širokom Brijegu svake godine tradicionalno polovicom listopada prigodnom priredbom obilježavaju 'Dane kruha' - dane zahvalnosti za plodove zemlje. Tako je bilo i ove godine. Osnovni cilj priredbe je upoznavanje učenika s nastajanjem kruha, približavanje blagovanja kruha i narodnih običaja, te podučavanje mladih o kruhu. Ova priredba je također i poticaj učenicima da cijene kruh jer mnogo je ljudi u svijetu kojima nedostaje

kruha, osnovne životne namirnice. Na ovaj dan učenici sa svojim roditeljima, učiteljima, nastavnici i profesorima pripreme stolove prepune kruha, tradicionalnih pekarskih proizvoda, slatkih i slanih peciva, ali i voća i povrća.

'Dani kruha' u Srednjoj strukovnoj školi

U Sarajevu otkriven spomenik papi Ivanu Pavlu II.

Uz nazočnost nekoliko tisuća vjernika, brojnih uzvanika i građana Sarajeva ispred Katedrale Srca Isusova u Sarajevu 30. travnja 2014. svečano je otkriven i blagoslovljen spomenik papi Ivanu Pavlu II., kojega je zajedno sa papom Ivanom XXII. papa Franjo proglasio svetim. Uz pjesmu "Isus na žalu", koju je komponirao sam papa Ivan Pavao II., čast da otkriju spomenik pripala je nadbiskupu vrhbosanskom kardinalu Vinku Puljiću, predsjedniku HKD "Napredak" Franji Topiću, te mladima iz Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih Ivan Pavao II. u Sarajevu. Predsjednik HKD "Napredak" Franjo Topić je podsjetio da je papa Ivan Pavao II. 263 puta govorio o BiH, da ju je dva puta pohodio, te potaknuo silnu humanitarnu pomoć za BiH. Podsjetio je na riječi pape Ivana Pavla II. da budućnost zavisi od nas. "Dobro došao Ivane Pavle u Sarajevo i BiH", rekao je Topić.

Po prvi puta u Širokom Brijegu 3D projekcije

Projekt putujućeg kina Sarajevo Film Festivala, 'Operacija kino', predstavljen je publici u Širokom Brijegu od 12. do 14. svibnja 2014. Filmske projekcije su organizirane u kinu 'Borak', a publika je imala priliku pogledati neke od najboljih filmova europske i svjetske kinematografije, kao i projekciju u 3D tehnologiji.

U ŠIROKOM BRIJEGU PROVEDENA AKCIJA „LET'S DO IT - OČISTIMO ZEMLJU ZA 1 DAN“

U Širokom Brijegu je 25. travnja 2014. provedena akcija čišćenja gradova u Bosni i Hercegovini pod nazivom „Let's do it - očistimo zemlju za 1 dan“. Nositelj ove akcije je Općina Široki Brijeg s učenicima osnovnih i područnih škola, te učenicima srednjih škola koji su se odazvali akciji čišćenja prostora oko škola i korita rijeke Lištice. Općina Široki Brijeg osigurala je potrebna sredstva za realizaciju ove akcije, a prikupljeni otpad odvozili su djelatnici JPK „Čistoća“. U akciji je sudjelovalo preko 4.000 učenika osnovnih i srednjih škola. Ovo je treća godina zaredom da se akcija čišćenja „Let's do it - očistimo grad za 1 dan“ provodi i u Širokom Brijegu.

ODRŽAN SEMINAR O JAČANJU LOKALNIH KAPACITETA BIH ZA PROCES PRISTUPANJA EU

U Općinskoj vijećnici 12. lipnja 2014. održan je jednodnevni seminar o 'Jačanju lokalnih kapaciteta BiH za proces pristupanja EU' kroz predavanja o razvoju socijalne politike i zapošljavanja, socijalnom planiranju u lokalnoj zajednici, stanju procesa EU integracija u BiH, socijalnom planiranju u lokalnoj zajednici, stanju u socijalnoj politici i zapošljavanju u BiH i situaciji u vezi tehničke pomoći iz EU fondova, te je predstavljen on-line modul PCM.

Predavanja na navedene teme održali su Luka Rajčić iz ministarstva rada i mirovinskog sustava Republike Hrvatske, Ana Balaband iz Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske, te Dženana Živalj i Jasenka Hadžajlija iz Direkcije za europ-

ske integracije BiH. Inicijativu da se kroz predavanja približe i pojasne određene politike Europske unije lokalnim i županijskim razinama vlasti u BiH pokrenuli su Direkcija za europske integracije u suradnji s Veleposlanstvom Republike Hrvatske u BiH i Centrom za izvrsnost Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske.

OBILJEŽENA 150. OBLJETNICA ŽUPE SVETA ANA U LJUTOM DOCU

Svečanim misnim slavljem ispred crkve svete Ane u Ljutom Docu, 26. srpnja 2014., obilježena je 150. obljetnica postojanja ove župe. Misnom slavlju koje je predvodio fra Dario Dodig župnik župe Čerin prethodila je procesija od crkve do kapelice, odnosno mjesta na kojem je započeta gradnja mrtvačnice. Za svečano obilježavanje 150. obljetnice osnutka župe Ljuti Dolac (tadašnja župa Blato) vjernici su se pripravili kroz trodnevnicu. U sklopu obilje-

žavanja ove obljetnice održana je i 'Večer folklor' koju je organiziralo HKUD 'Sveta Ana' iz Ljutog Doca, te prigodno predavanje o povijesti župe koje je održao fra Robert Jolić. Uz veliki broj mještana u misnom slavlju su sudjelovali i prof. dr. Dragan Čović predsjedatelj Doma naroda Parlamenta BiH, Općinski načelnik Miro Kraljević, predsjednik Općinskog vijeća Vinko Topić, ministar u Vijeću ministara BiH Damir Ljubić, te predsjednik Vlade ŽZH Zdenko Čosić.

Detalj sa svečanog misnog slavlja u Ljutom Docu

NA RUJNU I U KNEŠPOLJU SVEČANO PROSLAVLJEN BLAGDAN SVETOG IVANA KRSTITELJA

Ovogodišnja proslava blagdana svetog Ivana Krstitelja na Rujnu (župa Kočerina) je bila posebno svečana. Naime, na samom početku misnog slavlja blagoslovljena je novosagrađena mrtvačnica i kapelica. Kočerinski župnik fra Mario Knezović blagoslovivši mrtvačnicu i kapelicu, zahvalio se svima koji su pomogli da se radovi privedu kraju, ponajprije zahvalivši mještanima Rujna, fratrima koji su započeli izgradnju pokojnom fra Ljubi Čutura, bivšem župniku fra Mladenu Vukšiću, te Općinskom načelniku Miri Kraljeviću i Zdenku Čosiću predsjedniku Vlade ŽZH koji su također pomogli izgradnju mrtvačnice. Za ovu proslavu blagdana svetog Ivana Krstitelja vjernici su se pripremali trodnevnicom. Svetu misu na sami blagdan svetog Ivana Krstitelja je predvodio župnik fra Mario Knezović.

Knešpolje

Svečanost proslave blagdana svetog Ivana Krstitelja u Knešpolju počeo je, tradicionalno u večernjim satima dan prije blagdana svetog Ivana Krstitelja, procesijom od mjesne crkve do Vrela svetog Ivana (izvor rijeke Crnašnice) gdje se nakon procesije slavila sveta misa. Procesiju je predvodio fra Tomislav Jelić, a svečano misno slavlje predvodio je fra Slaven Brekalo. Na samom početku misnog slavlja vjernici su uzimali vodu koju je svećenik blagoslovio, a za vodu iz rijeke Crnašnice u Ivanjskoj noći vjeruje se da njenim uzimanjem i umivanjem ostajemo zdravi kroz cijelu godinu. U nadahnutoj propovijedi fra Slaven Brekalo je govoreći o životnom putu svetog Ivana Krstitelja, u nekoliko navrata osvrnuo se na utakmicu Hrvatska - Meksiko koja se igrala u isto vrijeme kada se služila misa, te istaknuo „Možete biti ponosni jer imali ste razloga ne biti na ovoj svetoj misi, a vi ste ipak izabrali ovo mjesto i božji poziv“.

DOM „MARIJA NAŠA NADA“ OBILJEŽIO 10. OBLJETNICU SVOGA DJELOVANJA

U prostorijama Doma za djecu s poteškoćama u tjelesnom ili psihičkom razvoju „Marija naša nada“, 18. rujna 2014., obilježena je 10. obljetnica djelovanja ove ustanove.

Prigodni program započeo je pjesmom ženskog zbora 'Zavoda svete obitelji', te prezentacijom o desetogodišnjem radu ustanove. U pozdravnom govoru nazočnima se obratio ravnatelj Doma 'Marija naša nada' Slobodan Karačić koji je govorio o važnosti Doma kao jedine ustanove ovakvog tipa na području Županije Zapadnohercegovačke. Karačić se zahvalio svim dobročiniteljima iz BiH i inozemstva koji su na različite načine pomagali u radu ustanove i onima koji još uvijek pomažu. Nazočne je prigodnim riječima pozdravila i Vesna Čučić predsjednica Udruge „Međunarodno kumstvo djetetu Herceg Bosne“, te pročitala pismo fra Jozze Zovke idejnog začetnika i utemeljitelja Doma za djecu s poteškoćama u tjelesnom ili psihičkom razvoju „Marija naša nada“.

Predsjednik Fondacije "Don Carlo Gnocchi" mons. Angelo Bazzari zahvalio je svima koji pomažu rad Doma za djecu

mons. Angelo Bazzari

s poteškoćama u tjelesnom ili psihičkom razvoju „Marija naša nada“ istaknuvši: 'Ova djeca nisu puka statistika, oni su u središtu našeg civilnog i vjerskog društva, središte kojemu se trebamo okrenuti. Zahvaljujući trudu sviju nas naših lokalnih i županijskih vlasti, nadam se da ćemo i dalje raditi i ostaviti još dublji trag u ovoj kući'.

Svečanosti su osim štićenika doma i njihovih roditelja, te predsjednika Fondacije "Don Carlo Gnocchi" mons. Angela Bazzaria, nazočili i predsjednik Vlade ŽZH Zdenko Čosić, načelnik Općine Široki Brijeg Miro Kraljević, predsjednik Općinskog vijeća Vinko Topić, te načelnici općina Posušje i Grude Branko Bago i Ljubo Gri-

zelj. Općinski načelnik Miro Kraljević u znak zahvalnosti za sve što su učinili za izgradnju i funkcioniranje Doma 'Marija naša nada' uručio prigodni poklon mons. Angelu Bazzari predsjedniku Fondacije "Don Carlo Gnocchi".

Dom za djecu s poteškoćama u tjelesnom ili psihičkom razvoju „Marija naša nada“ otvoren je 2004. godine kao plod suradnje Udruge „Mir i dobro“ iz Italije, Udruge „Međunarodno kumstvo djetetu Herceg Bosne“ iz Širokog Brijega, Fondacije don Carlo Gnocchi iz Italije, Udruge roditelja „Nada“ i Općine Široki Brijeg. Od osnutka do danas jedina je specijalizirana ustanova na području Županije Zapadnohercegovačke koja se bavi savjetovanjem, prevencijom, dijagnostikom, tretmanom, terapijom i rehabilitacijom. Trenutno 36 djece koristi usluge boravka i 43 djece ambulantne usluge, te 57 beba s neurorazvojnim rizikom koriste ambulantne usluge. Na Svečanoj sjednici Općinskog vijeća Širokog Brijega održanoj 12. kolovoza 2014. Domu „Marija naša nada“ dodijeljeno je Javno priznanje zlatna plaketa 'Grb Općine Široki Brijeg', najviše priznanje Općine Široki Brijeg.

Kampanja „Biraj život bez oružja“ u Širokom Brijegu

Promocija kampanje „Biraj život bez oružja“, u organizaciji MUP-a ŽZH, održana je 8. rujna 2014. na Trgu širokobrijeških žrtava s ciljem jačanja svijesti građana o opasnostima posjedovanja nelegalnog malog oružja i lakog naoružanja u domaćinstvima širom BiH. Kroz aktivnosti kampanje stanovništvo će biti izravno informirano o Zakonu o amnestiji koji omogućava svim građanima da oružje i minsko-eksplozivna sredstva koje imaju u nelegalnom posjedu bez ikakve sankcije predaju policiji. Zakon o Amnestiji je na snazi do kraja 2014. godine. Građani Širokog Brijega mogu prijaviti oružje

koje nelegalno posjeduju osobno tj. dolaskom u Policijsku postaju, ili tako što će nazvati policiju na besplatni telefonski broj 122 ili na telefon (039) 706601. Po prijavi, policija izlazi na lice mjesta i preuzima prijavljeno oružje.

U Širokom Brijegu održan prvi "Festival balona"

po prvi puta u Širokom Brijegu u parku 'Borak' uz rijeku Lišticu u sklopu projekta "Igrajmo zajedno", 26. listopada 2014., održan je 'Festival balona'. Osim druženja, djeca su dobila balone i slatkiše, a kroz ovo druženje i zabavu skrenula se pozornost na važnost očuvanja dječjeg igrališta ovog tipa u Širokom Brijegu. Želja organizatora ovog jedinstvenog događaja, udruge 'Inicijativa za Široki Brijeg', je iznaći sredstva za proširenje kapaciteta parka, te pokušati da ovaj događaj postane tradicija i da park jednog dana postane najljepši u ovom dijelu Hercegovine. Roditelji su putem anonimne ankete dali prijedloge kako zaštititi i unaprijediti ovaj park za djecu.

ODRŽAN VI. MEĐUNARODNI SUSRET STARODOBNIH VOZILA

U organizaciji Oldtimer kluba 'Ero' 1. lipnja 2014. održan je VI. međunarodni susret starodobnih vozila Županije Zapadnohercegovačke, popularnih "oldtimera". Karavana od 40-ak vozila krenula je iz Ljubuškog, posjetila Grude, te se više od sat vremena zadržala u Širokom Brijegu gdje je velik broj građana došao u središte grada pogledati stare, ali veoma

dobro očuvane limene ljubimce. Moglo se vidjeti raznih automobila i motocikala, od Mercedesa, Fiata do Ford Mustanga i Rolls Roycea. Pozornost je najviše plijenio crve-

ni Ford Mustang iz 1965. godine, te Rolls Royce - sinonim za luksuz kada su automobili u pitanju. Nakon Širokog Brijega, karavana je svoj put završila u Posušju.

NADA I MATE ANIĆ PROSLAVILI ZLATNI PIR

Bilo je uspona i padova, ali hvala Bogu koji nam je dao razumijevanje da smo doživjeli ovih 50 godina zajedno", izjavio je Mate Anić, a Nada je dodala: „Za dobar brak potrebno je osim razumijevanja, dogovor i sloga. Uvijek sam podržavala svoga Matu, a i danas ga podržavam.“ Svoju bračnu zajednicu Nada i Mate zasnovali su prije 50 godina (25.10.1964.) vjenčanjem u crkvi svete Ane u Ljutomu Docu, a 5. listopada 2014. su u crkvi Svih svetih u Jarama uz slavljenje svete mise koju je predvodio don Krešimir Pandžić obnovili svoje bračne zavjete. Imaju troje djece (Snježana, Frano i Anita), devetero unučadi i jedno praunuče. Nakon svete mise obitelj je za svoje slavljenike priredila svečani ručak u obiteljskom domu.

Obitelj Anić

U kinu 'Borak' održana predstava 'Abeceda književnosti'

Članovi 'Malog teatra' glumački dvojac Ivo Krešić i Igor Vidačković su u kinu 'Borak' 31. listopada 2014. za učenike II. Osnovne škole Široki Brijeg izveli predstavu 'Abeceda književnosti'. Ova interaktivna predstava na komičan način govori od odnosu između nestalnog učenika Anđelka i njegovog nastavnika. Edukativan karakter predstave koja tretira temu književnosti smišljen je na zabavan i humorističan način, kojeg osim mladih naraštaja jako dobro prihvaća i odrasla publika. Glumci tijekom cijelog kazališnog komada spretno vladaju scenom, pokretom, te interakcijom s publikom.

U Širokom Brijegu održana TAG radionica pod nazivom 'Podrška ženama u politici'

Melisa Tolja, menadžerica programa TAG

Organizaciji Centra za promociju civilnog društva (CPCD) u Narodnoj knjižnici je 25. listopada 2014. održana TAG radionica pod nazivom 'Podrška ženama u politici'.

"Sretna sam što se ovom projektu pridružuje sve više žena, a posebno mi je drago i što je tu sve više žena iz Hercegovine," izjavila je menadžerica programa Melisa Tolja. O podršci ženama u politici govorili su i Mirela Zovko, Lidija Ereš i Marlena Trlin. O navedenoj temi govorili su i liječnica i političarka Dijana Zelenika, te dugogodišnja HRT-ova novinarka Ton-

čica Čeljuska. TAG radionice se realiziraju u cilju podrške ženama u politici i dijelom su najvećeg mentorskog programa za žene u BiH i regiji pod nazivom mentoRING. Od početka ove godine TAG skupina je prošla niz specijaliziranih treninga za organizaciju političke kampanje, rodne ravnopravnosti i političkog sustava, te pružila podršku za 40 političarki iz 12 političkih stranaka širom BiH. Jedan od segmenata djelovanja TAG skupine je i prijenos znanja što većem broju žena putem besplatnih radionica koje se realiziraju u 14 gradova.

Održana konferencija za novinare na lokalitetu nekropole 'Varda' u Knešpolju

Na lokalitetu nekropole 'Varda' u Knešpolju, koja se nalazi uz magistralnu cestu Široki Brijeg - Mostar, 21. listopada 2014., predstavljeni su rezultati arheoloških iskapanja koja su rađena od travnja do kolovoza 2014. godine.

Na konferenciji za novinare sudjelovali su: arheologinja Maja Soldo - stručna voditeljica arheoloških iskapanja, arheolog Tihomir Glavaš - stručni nadzor u ime

Odjela za kulturnu i povijesnu baštinu Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke, Ivan Barbarić - predsjednik udruge 'Eko Crnašnica' kao nositelja projekta i Grgo Mikulić - voditelj i inicijator projekta.

Radovi na nekropoli 'Varda' pokazali su da se na nekropoli nalazi 266 stećaka, vjerojatno još dvostruko više grobova bez stećaka, neki grobovi su tek označe-

U Narodnoj knjižnici održan 'Tulum slova'

U Narodnoj knjižnici 10. listopada 2014. održano je prvo javno čitanje zavičajne poezije pod nazivom 'Tulum slova'. Javno čitanje je organizirano s ciljem populariziranja čitanja općenito, te time pomoći u stvaranju i poboljšavanju kulture, potrebe i navike čitanja.

Tulum slova prati svjetski trend javnog čitanja književnosti, ovaj je bio prilagođen širokobriješkim potrebama i uvjetima. U dvosatnom čitanju publici su se predstavili čitači iz raznih sfera javnog života koje nismo imali priliku čuti kao interpretatore književnih djela Pjesme zavičajnih književnika čitali su: Mate Zelenika, Elizabeta Čorić, Danijela Mikulić, Ana Skoko, Andrija Zeljko, Kristian Novak, Mirela Lovrić, Srećko Slišković, Ana Skoko, Marija Češkić, Gojko Jelić, Dunja Bilinovac, Daniel Novak, Miro Naletilić, Željka Šaravanja, Ema Kraljević, Maja Smolić i Maja Zeljko-Mikulić, a čitali su poeziju: Antuna Branka Šimića, Ilije Jakovljevića, fra Janka Bubala, fra Lucijana Kordića, Ilije Kozića/Ladina, Anđelka Vuletića, Veselka Koromana, Nikole Martića, Vlade Puljića, Andrije Vučemila, Stojana Vučićevića, Šimuna Šite Čorića, Krešimira Šege, Mile Pešorde, Mije Tokića, Ivana Tolja, Mire Petrovića, Mile Stojića i Dragana Šimovića.

ni običnim neobrađenim kamenjem, neki fino klesanim kamenom, a neki opet fino klesanim i obrubljenim kamenim pločama. Nakon izvršenog sondiranja, a sve na temelju predaje da je na tom mjestu nekada davno bila i crkva, pronađeni su i temelji sakralnog objekta. Arheološka iskapanja rezultirala su otkrivanjem temelja, te obradom 32 groba unutar objekta. Nakon arheoloških iskapanja izvršeno je i konzerviranje temelja sakralnog objekta, te nasut riječni pijesak na tlo oko temelja objekta.

U dokumentarnom filmu '50 godina Brodskog kola' emitiranom na HTV-u 16. listopada 2014. predstavljeno je HKUD „Kočerina“ koje je u posljednjih nekoliko godina redoviti sudionik ove najstarije smotre folkloru u Hrvatskoj.

■ U kinu 'Borak' 31. svibnja 2014. održana je 'Dječja večer folkloru' na kojoj je nastupilo deset kulturno-umjetničkih društava s područja općine Široki Brijeg. 'Dječja večer folkloru' održala se u sklopu cjelogodišnje manifestacije 'Briješka zvona', a nastupile su folklorne sekcije najmlađih uzrasta širokobrijeških kulturno-umjetničkih društava. Ova manifestacija održala se treći put u Širokom Brijegu, a najmlađi folkloriši su pokazali veoma dobro umijeće u tradicionalnim plesovima i pjesmama, a također svirajući na tradicionalnim glazbenim instrumentima.

■ Na Puringaju su 26. travnja 2014. svečano otvorene nove prostorije HKUD-a 'Hercegovac'. Jerko Sesar predsjednik HKUD-a 'Hercegovac', izazivši zadovoljstvo novim prostorijama društva, zahvalio je Općinskom načelniku Miri Kraljeviću, predsjedniku Vlade ŽZH Zdenku Čosiću i ravnateljici Zavoda Svete obitelji Vesni Čužić koji su najzaslužniji za dobivanje prostorija na korištenje.

■ Četvrtu godinu za redom mještani sela Dobriča i Prova pred mjesnom crkvom sv. Josipa organizirali su 7. lipnja 2014. manifestaciju pod nazivom „Sveti Ante čuvaj vrila naša“. Program je otvorio domaćin HKD „Vrila“ s koreografijom Splitskih plesova. Još su nastupili su i HKUD „Mokro“, HKUD „Lindo“, HKUD „Naši korijeni“, guslar Mate Anić i etno skupina „Sinovi Hercegovine“.

■ U organizaciji HKUD-a „Biloševica“ na Dužicama je 21. lipnja 2014. održana kulturno-zabavna manifestacija „Hercegovina u srcu“. Na početku programa uzvanike i izvođače je pozdravio župnik župe Rasno fra Ignacije Alerić, te se pomolio za sve prisutne. Uzvanike i sudionike manifestacije su pozdravili predsjednik Općinskog vijeća Vinko Topić i predsjednik HKUD-a „Biloševica“ Mariofil Čolak. U programu su nastupili: KUD „Zora“ Mohač - Mađarska, KPD „Seljačka sloga“, KUD „Vrgorska krajina“, HKUD „Rudine“ Vidoši, HKUD „Crnašnica“, HKUD „Jare“, HKUD „Kralj Tomislav“ Tolisa, Viktor Baljak i guslar Marko Čolak. Na kraju službenog dijela programa podijeljene su zahvalnice onima

koji su na bilo koji način pomagali u radu društva. U zabavnom dijelu programa nastupio je Jozo Vučić.

■ Tradicionalno druge nedjelje u mjesecu srpnju (ove godine 13. srpnja 2014.) na groblju Biloševica u Rasnu, najstarijem groblju u Hercegovini, održana je sveta misa uz blagoslov polja. Misno slavlje je predvodio fra Josip Sopta. Kiša koja je pokvarila ugođaj i cijeli program nije prestajala da pada tijekom cijelog dana. Ipak, ni to nije pokvarilo druženje pod šatorima gdje se čula svirka i pjesma domaćina s gostima koji su pristigli iz raznih krajeva, kako bi uveličali ovaj program i druženje.

■ U Jarama je u organizaciji HKUD-a 'Jare', 23. kolovoza 2014., održana Večer folkloru 'Čuvat ćemo običaje svoje'. Uz domaćina HKUD 'Jare' nastupila su Hrvatska kulturno-umjetnička društva 'Blaćani' iz Biograca, 'Biloševica' Dužice-Rasno, 'Hutovo' Hutovo-Neum, 'Crnašnica' Knešpolje, 'Crnač', 'Kruševo' i 'Herceg-Stjepan' Buna.

■ U organizaciji HKUD-a „Svi sveti“ iz Jara 19. srpnja 2014. održana je 12. po redu 'Večer gange i folkloru' uz sudjelovanje devet kulturno-umjetničkih društava

va s područja Hercegovine i to: domaćini „Svi sveti“, „Mladost“ Polog, „Sveti Ante“ Cim, „Brda“ Izbično, „Luke“ Višići, Čapljinina, „Hardomilje“ Ljubuški, „Dobrkovići“, „Uzarići“ i „Sveta Ana“ Ljuti Dolac. U zabavnom dijelu večeri nastupili su „Tamburaši s kamena“.

■ Pod nazivom "Vrati nam se običaju stari", a u organizaciji HKUD-a „Uzarići“ osmu godinu zaredom, 13. lipnja 2014., organizirana je večer folkloru u kojoj je nastupilo devet Hrvatskih kulturno-umjetničkih društava s područja Širokog Brijega i Mostara, domaćini „Uzarići“, „Brda“ Izbično, „Blaćani“ Biograci, „Hercegovac“, „Vrila“ župa Mostarski Gradac, „Rodoč“, „Mokro“, „Kočerina“ i „Svi sveti“. **U kinu 'Borak' u organizaciji HKUD-a „Uzarići“, 18. rujna 2014. održan je cjelovečernji folklorni program. Ljubitelji tradicijskih pjesama, plesova i starih nošnja imali su prigodu uživati u bogatom programu u kojem su nastupili folkloriši Kulturno-umjetničkih društava „Uzarići“, „Kočerina“, „Svi sveti“ iz Jara i gosti iz Osječko-baranjske županije (RH) iz mjesta Nard, članovi KUD-a „Kolo“.**

Šimićevi susreti 2014. u Širokom Brijegu

U sklopu programa 51. Šimićevi susreti 2014. u Franjevačkoj galeriji je 6. svibnja 2014. otvorena retrospektivna izložba slika 'Đurđena Zaluški' Grad-

ske galerije 'Slavko Kopač' iz Vinkovaca. Izložbu je otvorila ministrica obrazovanja, znanosti, kulture i športa ŽZH Helena Lončar naglasivši povezanost Slavonije i

Hercegovine preko pjesnika A.B. Šimića iz Hercegovine i slikarice Zaluški iz Slavonije. Izložbu je predstavio povjesničar umjetnosti iz Vinkovaca Ivica Belamarić. U programu su sudjelovali i pjesnikinja iz Vinkovaca Tatjana Kurolt i prof. Krešo Marić djelatnik Gradskog muzeja Vinkovci. Prof. Jožo Marić predsjednik Organizacijskog odbora Šimićevi susreti 2014. je predstavio stih-zbirku pjesama 'Slavonijo, zemljo plemeni-ta', autora devetorice slavonskih pjesnika s ilustracijama Vanje Radauša. Program je vodila Višnja Spajić, a u glazbenom dijelu programa nastupio je zbor Glazbene škole Široki Brijeg pod ravnanjem prof. Ane Čolak i uz klavirsku pratnju prof. Anite Milićević.

Otvorena izložba slika polaznika dječje likovne radionice

U 'Narodnoj knjižnici' 12. lipnja 2014. otvorena je izložba slika polaznika dječje likovne akademije. „Vrijeme nije uzalud utrošeno, što govore slike koje su djelo polaznika dječje likovne radionice. Slike su nastale u školskoj godini koja je pri samom kraju“, rekao je Srećko Slišković voditelj dječje likovne radionice

istaknuvši da je zadovoljan brojnošću, ali i kvalitetom dječjih uradaka koji uz slikanje imaju mogućnost i pročitati poneku knjigu u novoobnovljenoj Narodnoj knjižnici. „Zahvaljujući ponajprije Srećku virus umjetnosti je zahvatio Široki Brijeg. Ovo je još jedna od brojnih mogućnosti koje imaju mladi u Širokom Brijegu“, rekao je

Općinski načelnik Miro Kraljević prigodom otvaranja 8. po redu izložbe slika polaznika dječje radionice. Svečanost otvaranja izložbe svojim nastupom upotpunili su Ivica Hrkać i Katarina Šantić na violini i recitacijom Nikolina Karačić, koje su također polaznici likovne radionice, te voditelj Marinko Karačić.

U Rasnu održana Likovna kolonija 'Fra Mirko Ćosić'

U znak sjećanja na akademskog slikara fra Mirka Ćosića (1903. - 1967.), Udruga za očuvanje baštine Hercegovine „Riječ i slika“, u suradnji s Akademijom likovnih umjetnosti Široki Brijeg, treći put je organizirala Likovnu koloniju, ove godine u Rasnu (24. i 25. svibnja 2014.). Likovna kolonija „Fra Mirko Ćosić“ održava se svake godine kao zajednički projekt profesora i studenata Akademije likovnih umjetnosti u Širokom Brijegu, štovatelja lika i djela pokojnog fra Mirka.

Fra Mirko Ćosić rođen je u Buhovu, tada župa Rasno, 15. srpnja 1903. godine. Pučku školu završio je u Rasnu, gimnaziju kod franjevac na Širokom Brijegu, a bogoslovni studij u Mostaru i Strasbourgu. Za svećenika je zaređen u Mostaru 1929. godine. Na zagrebačkoj Umjetničkoj akademiji, u klasi profesora Becića, stječe naslov akademskog slikara, postavši tako prvi akademski slikar s prostora zapadne Hercegovine. Godine 1935. dolazi u širokobriješku Klasičnu gimnaziju kao profesor likovnog odgoja, i tu predaje crtanje i

povijest umjetnosti do krvavih događaja u veljači 1945. godine, kada su partizani pobili gotovo sve profesore te poznate Gimnazije.

Do kraja 1945. godine bio je gvardijan i župnik na Širokom Brijegu, nakon čega biva osuđen posve nevin na deset godina zatvora i završava u zeničkom Kazneno-popravnom domu. Nakon izdržavanja kazne, djeluje u Mostaru, Humcu, Čapljini i Širokom Brijegu. Umro je u 65. godini života, 17. srpnja 1967. godine.

Objavljen zbornik radova "Dr. fra Dominik Mandić (1889. - 1973.)"

Zbornik radova sa znanstvenog skupa "Dr. fra Dominik Mandić (1889. - 1973.)" održanog u Mostaru i Širokom Brijegu 24. i 25. listopada 2013., objavili su krajem srpnja 2014. Hercegovačka franjevačka provincija iz Mostara i Hrvatski institut za povijest iz Zagreba. Priređivač zbornika fra Robert Jolić u predgovoru ističe kako je na skupu nastupilo oko 40 znanstvenika. Zbornik je, kako navodi, po-

dijeljen u tri velike tematske cjeline koje su obilježile Mandićev život i djelovanje: Mandić - franjevac i svećenik, Mandićev društveni rad (politika, karitativno djelovanje) i Mandić - znanstvenik. Fra Robert Jolić napominje kako su sudionici radove temeljili na izvanrednoj građi sačuvanoj u Mandićevoj osobnoj ostavštini. „Riječ je o gotovo 35.000 dokumenata, u najvećoj mjeri korespondenciji s velikim brojem ljudi“, piše Jolić i dodaje kako je Mandić svaki dopis pisao u duplikatu, pa se može pratiti ono što su njemu pisali i ono što je on pisao drugima. Ta sačuvana dokumentacija od 1939., kad je bio izabran za generalnog definitora franjevačkog reda, te preselio u Rim, pa do njegove smrti 1973. predstavlja gotovo povijest franjevačkoga reda, Crkve u Hrvata, ali i hrvatskoga naroda općenito u vrijeme Drugog svjetskog rata i poraća.

Tomislav Perko

Predstavljena knjiga „1000 dana proljeća“ poznatog svjetskog pustolova Tomislava Perke

Poznati svjetski pustolov Tomislav Perko, čiji su korijeni iz Širokog Brijega, 10. lipnja 2014. je u kinu Borak promovirao svoj književni prvijenac „1000 dana proljeća“ u kojem je opisao sve važne činjenice sa svojih „posjeta“ svjetskim destinacijama. Tomislav se nedavno vratio sa „1000 dana ljeta na putu oko svijeta“ tijekom kojih je obišao pet kontinenata, posjetio 130 gradova u 22 države svijeta i autostopom prešao 41.000 kilometar. Kako je kazao, za sve to bile su ključne tri stvari: prijevoz, smještaj i sve ostalo. Njegove pustolovine započele su prije nekoliko godina kada je tijekom studija u Zagrebu otkrio društvenu mrežu CouchSurfing i počeo ugošćivati strance u svom podstanarskom stanu. Tijekom svojih putovanja se nalazio u različitim situacijama, susretao brojne zanimljive likove, spavao u domovima nepoznatih ljudi, volontirao u nepoznatim mjestima, preplovio Indijski ocean i zarađivao novac svirajući na ulicama bijeloga svijeta. Nakon meditiranja u budističkom samostanu, susreću s iračkim vojnicima i Maasai ratnicima Tomislav se smirio u Ekvadoru i napisao knjigu o svom tišćudnevnom putovanju.

Predstava 'Kokoš' oduševila publiku u prepunom kinu 'Borak'

Predstava 'Kokoš' u izvedbi glumaca 'Malog teatra' iz Mostara odigrana 24. rujna 2014. oduševila je publiku do kraja ispunjenog kina 'Borak'. Publika je gromoglasnim pljeskom ispratila mladu glumačku postavu koja je odlično 'odradila' predstavu inspiriranu motivima iz teksta 'Kokoš' ruskog pisca Nikolaja Koljade. Režiju potpisuju Tina Laco i Ivo Krešić, a nedavno osnovanom 'Malom teatru' Mostar ovo je ujedno prva predstava kojom se, već sada može reći, uspješno predstavila publici u Hercegovini. U predstavi u Širokom Brijegu glumili su: Monika Kolar, Mario Češkić, Ružica Jukić, Mia Šušak i Mateo Marušić.

'Frama' izvela komediju 'Zaćarano blago'

Dramska sekcija širokobriješke 'Frame' je u suradnji s Amaterskim kazalištem 'Didak', u kinu 'Borak' 25. travnja 2014. izvela komediju 'Zaćarano blago'. Kome-

dija opisuje nekoliko staračkih, ali uvelike zanimljivih dana djeda Jozeta Letića (Ivan Slišćković). Nakon što je ostao bez žene dane provodi u svojoj sobici, a jedini razgovor su mu dva susjeda Jerko (Mario Sesar) i Tonkan (Mateo Marušić). Njegovu svakodnevnu rutinu izmijenio je dolazak starog mu prijatelja Jakoba (Ivan Arapović) koji mu otkriva tajnu zaćaranog blaga... Predstavu izvode članovi dramske sekcije 'Frame' Široki Brijeg, a režiju potpisuje Mario Češkić u suradnji s Mateom Marušićem.

Otvorena izložba portreta akademskog slikara Anđelka Mikulića

U 'Narodnoj knjižnici' 21. svibnja 2014. otvorena je izložba portreta, ukupno 38, akademskog slikara Anđelka Mikulića. Izložbu je otvorio Zdenko Čosić predsjednik Vlade Županije Zapadnohercegovačke. Čosić je istaknuo da govori kao ljubitelj portreta kao likovnog izražaja, te dodao: „Kada pogledam portrete koje je uradio Anđelko Mikulić, čini mi se da sada poznajem i one koje u biti ne poznajem“.

„Naslikao je Anđelko mnoštvo portreta o čemu zbori i ova druga izložba samo na tu temu. Mnoge je urezao nožićem u potočnjak, klovičevskim manirom u minijaturi dočarao karakterni izričaj začudnom umješnošću i osjećaj. Uradio je portrete mnogih biskupa, kardinala, važnijih osoba iz kulturnog i političkog miljea“, rekao je između ostalog fra Ante Marić autor pogovora brošure koja je tiskana u povodu izložbe portreta Anđelka Mikulića. Akademski slikar Antun Boris Švaljek je rekao

Mate Zadro, Zdenko Čosić, fra Ante Marić i Anđelko Mikulić

da Anđelko Mikulić nositelj tradicije hrvatskog slikarstva što daje posebnu vrijednost Anđelkovu stvaranju. Akademski slikar Anđelko Mikulić istaknuo je da vjeruje u slikarstvo koje nikada neće prestati, te dodao: „Neke od ovih portreta nastali su kao kompromis onoga što sam ja želio i onoga što je želio onaj koga sam portretirao. Čini mi posebno zadovoljstvo što sam portretirao veliki broj običnih ljudi.“ Otvaranje izložbe svojim nastupom upotpunili su Bože Slišković na gitari i Jelena Marković na violončelu, te voditelj Srećko Slišković ravnatelj Hrvatskog kulturnog doma organizatora postavljenja izložbe.

Otvorena izložba starina iz zbirke Mirka Kožula i maketa kamenih kuća Slavena Kožula

U 'Narodnoj knjižnici' je 15. listopada 2014. svečano otvorena izložba starina iz zbirke Mirka Kožula i maketa kamenih kuća Slavena Kožula. Mirko Ko-

žul u svojoj zbirci ima više od stotinu prikupljenih starina, a na izložbi je izložio tek manji dio vodeći računa da najbolje prikaže sve ono čime su se naši stari koristili u kućanstvu i svakodnevnom radu, dok je Slaven Kožul strpljivim slaganjem malih kamenčića izrađivao makete kamenih kuća iz ljubavi prema našoj starini i s ciljem da se sačuva naša starina. Izložbu je otvorio Općinski načelnik Miro Kraljević, a o samoj izložbi govorili su Srećko Slišković, Anđelko Mikulić i fra Dane Karačić. U povodu izložbe izišao je prigodan katalog u nakladništvu Matice hrvatske Ogranak Široki Brijeg. Izložba je ostala otvorena do 30. listopada 2014.

Mirko Kožul

U Širokom Brijegu predstavljena knjiga „Tko mi zabranjuje kolumne?“ autora Tihomira Dujmovića

U 'Narodnoj knjižnici' 3. srpnja 2014. u organizaciji 'Demokratske inicijative mladih' predstavljena je knjiga „Tko mi zabranjuje kolumne?“ autora novinara Tihomira Dujmovića. Na preko tri stotine stranica knjige nalaze se kolumne poznatog hrvatskog novinara, među kojima su i one zbog kojih je gubio radna mjesta kao i one koje su čak i zabranjene. Predstavljajući knjige dr. Milan Ramljak, dr. Goran Marić i

Autor Tihomir Dujmović, treći s lijeva

Zdenko Čosić nazočnima su, svaki na svoj način, objasnili i dočarali snažnu poruku Dujmovićevih kolumni. Pri tome su istaknuli njegovu hrabrost i odlučnost u namjeri zaštite interesa većine građana Hrvatske koji su u režimskim medijima sustavno potiskivani i marginalizirani. Dujmović u kolumnama kritizira pogrešne poteze svih vlasti u Hrvatskoj, ali na poseban način razotkriva neke od mračnih tajni i planova lijeve opcije zbog čega je mnogima trn u oku. Dijelove najzanimljivijih kolumni čitao je dramski umjetnik Vinko Kraljević.

Sedamnaestogodišnja Matea Brkić predstavila svoju prvu knjigu

Pripovijetka "Ee, kad bi znali..." autorice Matee Brkić predstavljena je 30. svibnja 2014. u kinu 'Borak'. Ovo je prva knjiga koju je 17-godišnja autorica Matea Brkić predstavila javnosti, a izišla je u izdanju nakladničke kuće Fram Ziral iz Mostara. Knjigu su uz autoricu, predstavile njezine prijateljice Ana Jurčević i Daria Topić. Tema pripovijetke bazira se na svakodnevnom životu, a najviše opisuje život današnjih mladih i sve probleme koji ih zaokupljaju.

Na Kočerinu predstavljene roman Radice Leko i knjiga Ante Kraljevića

U velikoj župnoj dvorani na Kočerinu, 5. lipnja 2014., predstavljen je roman spisateljice Radice Leko pod nazivom „Kruh i igre“. Program je započeo pjesmom kočerinske Frame i pozdravom župnika fra Maria Knezovića. O romanu je govorio prof. Jozo Marić koji je istaknuo da je ovo roman koji dotiče psihološku, sociološku, običajnu i duhovnu dimenziju života nakon demokratskih promjena na hercegovačkome području. Voditelj programa bio je Marinko Mikulić koji je pročitao recenziju koju je napisao don Ilija Drmić. Tijekom predstavljanja Jelena Jukić, posuška gimnazijalka je izvela kratki igrokaz „Postizborna razmišljanja Mace Ikanove“ koji je napisala Radica Leko. Na kraju je riječ uputila sama autorica i uz zahvalu pročitala dvije pjesme.

Marinko Mikulić, Radica Leko i Jozo Marić

U organizaciji Župnoga ureda Kočerin, 22. rujna 2014., upriličeno je predstavljanje knjige „Ričnik zapadnohercegovačkoga govora“ autora Ante Kraljevića. O knjizi su govorili: prof. dr. Antun Lučić, Frano Vukoja, novinar. Pozdrav je uputio župnik fra Mario Knezović, a program je vodio Marinko Mikulić. Riječi zahvale izrekao je autor Ante Kraljević. U glazbenom dijelu programa nastupila je Frama Kočerin.

Malonogometni spektakl i veliki koncert Mate Bulića na Kočerinu

Usklopu manifestacije ‘Briješka zvona’ finalnom utakmicom 36. Petrovdanskog turnira i velikim koncertom Mate Bulića, završena je manifestacija ‘Dani Kočarina 2014.’ U finalu 36. malonogometnog Petrovdanskog turnira, najstarijeg turnira u regiji, momčad MikraMatic Autokuća Lijanovići je u finalu svladala momčad Građevinski materijali Caja rezultatom 3:2. Nakon kraće svečanosti i uručivanja nagrada za najbolje momčadi i pojedince, uslijedio je veliki koncert hrvatskog pjevača, ‘kralja dijaspore’ - Mate Bulića. Svojim hitovima zabavljao je nekoliko tisuća posjetitelja do kasnih noćnih sati.

Svečanim presijecanjem vrpce koju su presjekli jedna od ponajboljih učenica OŠ Kočerin u protekloj školskoj godini Julija Kvesić i Josip Kožul Micić predsjednik Organizacijskog odbora manifestacije ‘Dani Kočarina 2014.’, 16. lipnja 2014. otvoren je novouređeni Športski centar ‘Kočerin’. Svečanost otvorenja svojim nastupom upotpunile su širokobriješke mažoretkinje pod vodstvom Marije Topić Ramljak. Športski centar ‘Kočerin’ dobio je sasvim novi izgled zahvaljujući ponajprije Vladi Županije Zapadnohercegovačke, te Općini Široki Brijeg koji su financirali presvlačenje igrališta novim slojem asfalta, te postavljanje nove zaštitne ograde i uređenješkolskog parka. Sve nazočne, kao i novouređeno igralište blagoslovio je fra Goran Ćorkluka.

Predstavljene knjige “HRB, FENIX I UDBA, slučaj Stjepana Crnogorca” i „Naruči ubojstvo u Ljubljani - pravilnici UDBE, ubojstva po zakonu“

U ‘Narodnoj knjižnici’ su, 4. studenoga 2014., u organizaciji Matice hrvatske Ogranak Široki Brijeg predstavljene knjige “HRB, FENIX I UDBA, slučaj Stjepana Crnogorca” autora Igora Omerze i „Naruči ubojstvo u Ljubljani - pravilnici UDBE, ubojstva po zakonu“ autora Romana Ljeljaka. Na samom početku programa predstavljanja knjiga nazočne su pozdravili Predrag Kožul predsjednik Matice hrvatske Ogranak Široki Brijeg koji je bio i voditelj programa i fra Miljenko-Mića

Stojić Vicepostulator postupka mučeništva „Fra Leo Petrović i 65 subrača“ koji je

Autori Roman Ljeljak i Igor Omerza, s lijeva

uputio riječi zahvale autorima knjige koji se ne boje istraživati ubojstva hrvatskih domoljuba, istaknuvši da Slovenija, Hrvatska i BiH ne čine puno na procesuiranju i pronalazenju njihovih ubojica.

„Cijeli udbaški vrh bojao se Stjepana kao da je imao tisuću vojnika iza sebe. Njegovo oružje bila je ljubav prema Domo-vini i svome narodu“, rekla je časna sestra Bernardina Crnogorac sestra ubijenog Stjepana. „Moj brat bio je bio povezan sa skupinom “Fenix” (Bugojanska skupina 1972.), ali nije s njima ušao u Hrvatsku. Ipak, 2. srpnja 1972. gubi mu se svaki trag i otada ništa za njega nismo čuli”, završila je sestra Bernardina. Knjige su predstavili autori Roman Ljeljak i Igor Omerza.

Održan 12. West Herzegovina Fest

Koncertom Nene Belana i Fiumensa održanim 2. kolovoza 2014. završen je 12. West Herzegovina Fest. Kroz trodnevni program (31.7.-2.8.) u prekrasnom ambijentu uz rijeku Lišticu, uz šetaliste prema Borku, brojni posjetitelji iz Hercegovine i regije mogli su uživati u vrhunskoj zabavi i provodu na jednom od najboljih festivala amaterskog stvaralaštva u regiji.

Posljednja večer festivala započela je glazbenim programom u konkurenciji u kojem su „snage odmjerili“ bendovi Grasshoopers iz Kotor Varoši, Repassage iz Splita i Epilog iz Zadra. Nakon njihova nastupa prikazano je i 11 filmova u konkurenciji pristiglih iz BiH, Hrvatske, Srbije i SAD. Po okončanju programa u konkurenciji uslijedila je dodjela nagrada za najbolje

na 12. izdanju ovog festivala. Književni žiri u sastavu Milo Jukić, Emir Imamović Pirke i Berislav Jurić za najboljom ocijenili su priču „Smokva“ autora Elisa Bektaša. Drugo mjesto pripalo je Lamiji Begović iz Sarajeva s pričom „Bombona od kafe“, dok se trećim mjestom okitio i autor priče iz Sinja, Nikša Poljak. Fond za kratku priču iznosio je 1.000 KM. Polovica je pripala pobjedniku (500 KM), dok su drugo i treće mjesto podijelili ostatak (300 KM + 200 KM).

Film „Uskrs“ Šimuna Šituma iz Splita odnio je pobjedu u filmskom programu u konkurenciji. Drugo mjesto pripalo je filmu

„Imate minutu, izvolite!“ autora Ivana Lovrića iz Zagreba, dok je treće mjesto osvojio film „Footprints“ Zagrepčanina Josipa Galića. Film „Lice“ Ivane Bešlić iz Posušja osvojio je nagradu publike. O najboljim filmovima odlučivao je žiri u sastavu Sergej Trifunović, Đelo Hadžiselimović i Tomislav Čavar.

Posljednja tri benda koja su posljednjeg dana nastupala u glazbenom konkurenciji proglašeni su najboljima na ovogodišnjem WHF-u. Pobjednik ovogodišnjeg izdanja je bend Repassage iz Splita, Zadrani iz Epiloga osvojili su drugo mjesto, dok je treće mjesto pripalo bendu Grasshoopers iz Kotor Varoši. Tako je odlučio žiri u sastavu Atilla Aksoj, Orhan Maslo i Ivan Galić Ivečko.

Na ovogodišnjem festivalu predstavilo se osam bendova u konkurenciji, prikazano je 27 kratkih filmova i u Fanzinu predstavljeno 35 kratkih priča. Pored programa u konkurenciji, festival su obilježili nastupi bendova Pešes, Zoster, Postolar Triper, Projekt Jogi Pop, T.B.F. i na kraju Neno Belan & Fiumens.

Grand Prix 15. MFF-a pripao talijanskom redateljskom paru Silvia Luzi i Luca Bellino

Grand Prix ovogodišnjeg 15. Mediteran Film Festivala u Širokom Brijegu pripao je talijanskom redateljskom paru (Silvia Luzi i Luca Bellino) za dugometražni dokumentarni film „Umijeće ratovanja“.

Tako je jednoglasno odlučio stručni žiri u sastavu Antonia Dubravka Carnerud, Manuel Jiménez Núñez i Pjer Žalica. Posebno priznanje u kategoriji dugometražnog filma pripalo je izraelskom redatelju Danu Shaduru za film „Prije revolucije“.

Članovi žirija 15. MFF-a u kategoriji kratkometražnog dokumentarnog filma Marijo Vukadin, Jurinko Rajić i Tyler Gunderson su najboljim kratkometražnim dokumentarnim filmom proglasili „Zatočenike Kanuna“, ostvarenje španjolskog redatelja Rosera Corelle. Posebna priznanja u ovoj kategoriji pripala su filmovima „Tamo gdje živi nada“ hrvatskog redatelja Darija Bukovskog i „Om Amira“ egipatskog redatelja Najja Ismaila. Nagradu publike

osvojio je film „Kalusz koji sam mislio da poznajem“ izraelskog redatelja Bernarda Dicheka. Neposredno prije same svečanosti proglašenja najboljih ostvarenja prikazan je film „Žuta boja“ koji su snimili polaznici ovogodišnje filmske radionice. A nakon toga su vrijedni volonteri povodom jubilarnog izdanja festivala priredili rođendansku tortu i svijeće za Roberta Bubala, producenta festivala i Tomislava Topića, direktora festivala, dok su ostale posjetitelje počastili ukusnim muffinima. Jubilarni 15. Mediteran Film Festival, održan u vremenu od 27. do 30. kolovoza 2014. završio je projekcijom Oscarom nagrađenog glazbenog dokumentarnog filma „Potraga za Sugar Manom“ tragično preminulog švedskog redatelja Malika Bendjelloula.

Održana 17. Izbičijada

Na Izbičkom polju uz nazočnost velikog broja domaćih i raseljenih Izbičana i njihovih prijatelja održana je tradicionalna 17. Izbičijada. Izbičijada je kulturno-zabavna i športska manifestacija, koja se održava dan poslije svetkovine Velike Gospe svake godine od 1997. u Izbičnu. Službeni program ovogodišnje Izbičijade započeo je športskim dijelom, odnosno nogometnom utakmicom između momčadi MZ Izbično i MZ Dobrkovići. Pobjedu su odnijeli susjedi iz Dobrkovića rezultatom 5:2. Na natjecanju bacanja kamena s ramena najbolji je bio Dragan Marić. Izbičijadu je otvorio Općinski načelnik Miro Kraljević koji je naglasio da će i ubuduće sukladno mogućnostima pomagati organizaciju ove tradicionalne manifestacije.

U kulturno-zabavnom programu nastupili su domaćini HKUD 'Brda' (Izbično), HKD 'Hercegovac', HKUD 'Uzarići', Etno glazbena skupina 'Sinovi Hercegovine', guslari Mate Anić, Marijan Crnjac i Bože Marić, te gosti iz Hrvatske Udruga gangaša župe Radobilje Katuni-Kreševo. Za sve posjetitelje bila je priređena i bogata tombola.

Izabrano novo vodstvo Športskog saveza Općine Široki Brijeg

Na redovitoj izbornoj Skupštini 'Športskog saveza Općine Široki Brijeg' održanoj 17. lipnja 2014. za predsjednika Upravnog odbora Športskog saveza izabran je Ivan Zeljko.

Na Skupštini su bili nazočni predstavnici športskih klubova, predstavnici osnovnih i srednjih škola i 10 članova Skupštine koje je imenovalo Općinsko vijeće. Na samom početku sjednice informaciju o radu Športskog saveza u proteklom četverogodišnjem mandatu podnio je Predrag Naletilić-Cobra istaknuvši odličnu suradnju s gospodarstvenicima i općinskim tijelima vlasti koji su prepoznali rad i bili velika potpora u radu Saveza. Za pred-

Ivan Zeljko, predsjednik Športskog saveza

sjednika Skupštine Športskog saveza izabran je Josip Kožul, a za dopredsjednike Predrag Mikulić i Marinko Jelić. Članovi Upravnog odbora osim predsjednika Ivana Zeljke su: Dragan Soldo (NK Široki Brijeg), Stipe Kvesić (Karate klub Široki Brijeg), Kristijan Crnjac i Marko Čavar vijećnici, Stjepan Skoko (škola) i Vitomir Čorić (Teniski klub Široki Brijeg). U Nadzorni odbor Športskog saveza jednoglasno su izabrani Slaven Zelenika, Pero Čorić i Ivan Mandić. Nove članice Športskog saveza su: HOK Široki, Moto klub Široki, Auto moto klub Široki i Biciklistički klub Široki.

HKK 'Široki' obilježio 40 godina kluba

Hrvatski košarkaški klub 'Široki' ove godine obilježava 40 godina od svog osnivanja i uspješnog rada i djelovanja. Svjesni teške financijske situacije kroz koju prolaze svi športovi, a među njima i košarka, uprava je odlučila na simboličan i skroman način obilježiti 40 godina rada i uspješnog djelovanja. Tim povodom je u hotelu 'Park' 26. rujna 2014. organizirana večera za sve sportske prijatelje, sponzore, igrače i ljude i košarke koji su obilježili ovih 40 godina. Na večeri i druženju su nazočili i sudionici ovogodišnjeg Memorijalnog turnira 'Široki 2014' koji se igrao u sjećanje na djelatnike HKK 'Široki' Stanka Jelčića Čanku i Vinka Soptu Kiku.

Prvaci Hrvatske 'Cedevita Statisti' pobjednici 'Streetball-a Široki Brijeg'

U finalu drugog po redu Streetball-a Široki Brijeg, igranog 6. srpnja 2014., ekipa 'Cedevita Statisti' (prvaci Hrvatske) pobijedila je domaću ekipu 'Lubura izrada' rezultatom 14:12. Pobjednik natjecanja u 'tricama' je Davor Zadro, a u natjecanju za najbolje zakucavanje slavio je Toni Vitali. Na turniru je nastupilo 29 seniorskih momčadi (igrači stariji od 17 godina), 12 momčadi za igrače do 13 godina, te osam momčadi za igrače od 14 do 16 godina.

ŠK „Široki Brijeg“ ekipni prvak Bosne i Hercegovine u šahu

U organizaciji Šahovske unije Bosne i Hercegovine i Šahovskog saveza Herceg-Bosne od 7. do 14. lipnja 2014. godine u prostorijama hotela „Zenit“ u Neumu odigrana je 13. Premijer liga Bosne i Hercegovine u šahu. Prvo mjesto osvojio je Šahovski klub „Široki Brijeg“ osvojivši 15 bodova, što im je u konkurenciji devet ekipa bilo dovoljno za drugu titulu prvaka u povijesti (prvi puta 2012.) i izravan plasman u Eurokup koji se ove godine održava u Španjolskoj.

Konačan poredak:

1. ŠIROKI BRIJEG 15 bodova,
2. Bosna 14,
3. Bijać 12,
4. Napredak 11,
5. Glasinac 7,

6. Čelik 6, 7. Goražde 4, 8. Alpong 2, 9. Busovača 1 bod. Bodove za novog prvaka BiH ŠK Široki Brijeg osvajali su: Ante Brkić 7,0 (iz 8 susreta), Željko Bogut 6,0 (7), Milan Vukić 6,0 (8), Mladen Palac 5.5 (8), Aleksandra Dimitrijević 5.5 (8), Bojan Kurajica 5.0 (8) i Blago Vukoja 0,5 (1), a u čak 48 partija Širokobriježani su doživjeli samo dva poraza.

NOGOMETAŠI SPLITA POBJEDNICI MEMORIJALNOG TURNIRA 'GOJKO ŠUŠAK'

U finalu 15. izdanja međunarodnog memorijalnog turnira 'Gojko Šušak' na stadionu 'Pecara' u Širokom Brijegu, 26. lipnja 2014., sastali su se NK Široki Brijeg i RNK Split. Bolji je bio Split koji je slavio s 3:2, i to nakon što je na poluvremenu gubio s 0:2. Split je tako po drugi put u tri godine osvojio ovaj turnir. Treće mjesto osvojio je Imotski koji je s 2:1 pobijedio Neretvanca iz Opuzena. Prihod od prodaje ulaznica za finalnu utakmicu namijenjen je u humanitarne svrhe - kao potpora stradalima u poplavama na području Posavske županije. No zbog jakog nevremena posjeta na stadionu Pecara nije bila kako se očekivalo. Prvog dana turnira Split je bio bolji od Imotskog (5:1), a Široki Brijeg pobijedio je Neretvanac rezultatom 2:1.

Turčinovići obranili naslov prvaka Lige mjesnih zajednica

Mjesna zajednica Turčinovići obranila je naslov prvaka Lige mjesnih zajednica Općine Široki Brijeg svladavši u finalu, igranom 18. kolovoza 2014. na 'Pecari', nakon jedanaesteraca, MZ Lijevu Obalu rezultatom 4:3. Nakon regularnih 90 minuta rezultat je glasio 0:0.

U lijepom ambijentu stadiona 'Pecare' koji su priredili navijači ovih dviju mjesnih zajednica, gledatelji su mogli vidjeti dopadljivu utakmicu u kojoj su zaigrale i širokobriješke nogometne zvijezde poput Stanka Bubala (MZ Turčinovići) i Marija Bazine (MZ Lijeva Obala) koji iza sebe imaju uspješne europske karijere. Poseban ugođaj finalu dale su mažoretkinje 'Široki', aktualne i višestruke državne prvakinje BiH. Najboljim igračem finalne utakmice proglašen je Ivan Bubalo Buša (MZ Turčinovići). Najbolji vratar je Rade Bubalo (MZ Turčinovići), dok je najboljim strijelcem proglašen Danijel Kvesić (MZ Dužice). Najboljim igračem lige proglašen je Ante Marušić (MZ Lijeva Obala). Trofej za fair-play pripao je ekipi MZ Mokro.

Nogometaši Širokog Brijega su na korak do naslova jesenskog prvaka Bosne i Hercegovine. Nakon prethodnog kola nogometaši Širokog Brijega nalaze se na 1. mjestu s 33 boda i prednošću od tri boda i boljom gol-razlikom ispred HŠK 'Zrinjski' iz Mostara. U posljednjem kolu jesenskog dijela BH Telecom Premijer lige BiH koji se igra 22. studenoga 2014. pod Bijelim brijegom između Zrinjskog i Širokog Brijega bit će razriješeno pitanje jesenskog prvaka.

Mladen Bubalo (MZ Turčinovići) i načelnik Miro Kraljević

Održana prva pustolovna utrka Široki Brijeg - Mosor

U organizaciji Hrvatskog planinarskog društva 'Čvrstica' 5. rujna 2014. u Širokom Brijegu, uz sudjelovanje 52 natjecatelja, održana je prva pustolovna utrka Široki Brijeg - Mosor. Pobjednik utrke je Jasmin Pajević član Interventne spasilačke službe Mostar, koji je sa starta koji je bio na Trgu širokobrijeških žrtava na brdo Mosor stigao za 55 minuta.

KEMAL HAŠIĆ IZ VELIKE KLADUŠE POBJEDNIK BRDSKE AUTO UTRKE „NAGRADA HERCEGOVINE 2014.“

Pobjednik brdske auto utrke „Nagrada Hercegovine 2014.“ održane 25. kolovoza 2014. na dijelu magistralne ceste M6.1 Podvranić -Vranić je Kemal Hašić (AMK 'Pro Drive' Velika Kladuša) koji je sa svojom Subaru Imprezom ostavio iza sebe glavnog favorita Suada Hotu (AK 'ArcRACING' Sarajevo). Trećeplasirani je domaćin i organizator utrke Damir Ljubić iz AMK 'Široki' (BMW).

Glavni pokrovitelji utrke bili su Općina Široki Brijeg i Županija Zapadnohercegovačka. "Nagrada Hercegovine 2014." je četvrta brdska trka u ovogodišnjem kalendaru Prvenstva Bosne i Hercegovine i bode se za Prvenstvo Bosne i Hercegovine, kao i za Prvenstvo Republike Srpske. "Ova

utrka je jedna od najboljih i najorganiziranijih utrka u Bosni i Hercegovini, općeniti dojam je odličan. Staza je vrlo dobra, za mene čak i malo brza jer su brdske utrke inače malo zatvorenije. Zavoji i šikane su odlično postavljeni", izjavio je višestruki prvak BiH i rekorder staze u Širokom Brijegu, Suad Hota. Glavna atrakcija ovogo-

dišnje utrke bio je bolid Formule 1 koji je, uz još jednu formulu iz Hrvatske i BMW iz Mađarske, vozio van konkurencije. Svečano proglašenje pobjednika održano je na Trgu širokobrijeških žrtava, a pokale pobjednicima uručio je predsjednik 'Športskog saveza Općine Široki Brijeg' Ivan Zeljko.

HPK 'Široki' izborio plasman na Svjetsko prvenstvo koje se održava u SAD-u

Na Europskom Cheerleading i Cheerdance prvenstvu održanom u Disneylandu u Parizu 1. studenoga 2014. Bosnu i Hercegovinu su uz Hrvatski plesni klub 'Široki' predstavljali i Hrvatski plesni klub 'Grude' i Plesni studio 'We Dance' Gacko.

HPK 'Široki' je u konkurenciji preko 6.000 natjecatelja iz 20 zemalja osvojio dvije medalje. U kategoriji tim kadeti osvojili su treće mjesto. Uz osvojeno treće mjesto i medalju izborili su plasman na Svjetsko prvenstvo koje će se održati u SAD-u. Drugu medalju za HPK 'Široki' osvojili su Ana Šendula i Nikola Čolak u duo hip hop cheer disciplini.

'Svibanjska sjećanja 2014.'

Koncert

U sklopu programa „Svibanjska sjećanja 2014.“ u Franjevačkoj galeriji, 7. svibnja 2014., održan je koncert Glazbene škole Široki Brijeg. Koncert pod nazivom „Večer hrvatskih skladatelja“ otvorio je zbor skladbom „Zagorska“ hrvatskog skladatelja Borisa Papandopula. Nakon Djevojačkog zbora nastupili su Robert Sivrić na gitari, Marino Jelić na glasoviru, Šima Soldo uz glazbenu pratnju Ivane Hrkać, Marija Pavković na glasoviru, Viktorija Kožul uz glazbenu pratnju Ivane Hrkać, Marta Grubešić na glasoviru, Marija Širić uz glazbenu pratnju Ivane Hrkać, Gabrijela Milićević na gitari i Bože Cigić na glasoviru.

Detalj s koncerta

Nastupi učenika osnovne i srednje Glazbene škole koji su svoje glazbeno umijeće pokazali izvodeći skladbe hrvatskih skladatelja nagrađivani su dugotrajnim pljeskom, kao i nastup zbora pod ravnanjem Marije Čolak i Tamburaškog orkestra pod vodstvom Joška Sliškovića. Program su pripremili Marija Čolak, Željka Naletilić, Katarina Petković, Dunja Bilinovac, Luka Kraljević, Snježana Rezić i Joško Slišković.

Mini-maraton Polog - Široki Brijeg

Pobjednik mini-maratona Polog - Široki Brijeg, koji se tradicionalno održava u

Detalj sa starta mini-maratona

sklopu svečanosti obilježavanja obljetnica Bleiburg i križni put 1945., zaustavljanje tenkova u Pologu 1991. i smrti ministra Gojka Šuška 1998. pod nazivom 'Svibanjska sjećanja 2014.', treću godinu zaredom je Imočanin Tomislav Kopač.

U konkurenciji od 64 natjecatelja iz Hercegovine i susjedne Republike Hrvatske prvo mjesto i novi rekord mini - maratona osvojio je Tomislav Kopač iz Imotskog s vremenom od 32 minute i 51 sekunde. Kopač je za 33 sekundi popravio svoj rekord koji je postavio prošle godine. Pobjedniku je pripala novčana nagrada u iznosu od 500 KM i pobjednički pokal. Drugo mjesto osvojio je Ivan Dračar (34 minute i 31 sekundu) iz Imotskog kojem je pripala novčana nagrada u iznosu 300 KM i pokal, dok je treći na cilj stigao također Imočanin Marko Lončar Pendo s vremenom 35 minuta i 2 sekunde, a pripala mu je novčana nagrada u iznosu 200 KM i pokal. Posebna priznanja i novčane nagrade u iznosu od 100 KM dobio je pet najbolje plasiranih Širokobriježana i pet najbolje plasiranih Širokobriježana školskog uzrasta. Vrijedno je spomenuti da su uspješno stigle do cilja i tri mlade Širokobriježanke.

Polaganje vijenca na Trgu širokobrijeških žrtava

Za sve poginule i stradale hrvatske domoljube, kod križa na Trgu širokobrijeških žrtava, vijenac su položili i zapalili svijeću Općinski načelnik Miro Kraljević, predsjednik Općinskog vijeća Vinko Topić i predsjednik širokobriješke Udruge dragovoljaca i veterana iz Domovinskog rata Tomislav Čerkez.

Večer sjećanja: Predstavljena knjiga 'Hercegovac s razlogom' autora Ivana Šimića i prikazan 15-minutni video uradak o Gojku Šušku

Nakon himne 'Lijepa naša' u izvedbi klape 'Dobrковиći' na samom početku programa 'Večeri sjećanja' održane 9. svibnja 2014. prikazan je 15-minutni video uradak, koji je izradila širokobriješka Udruga 'Riječ i slika'. U ovom video-uradku prikazani su govori ministra Gojka Šuška s početka 1990-ih, govori njegovih najbližih suradnika, te dijelovi govora s pokopa pokojnog ministra.

Knjigu „Hercegovac s razlogom“ autora Ivana Šimića predstavili su Milan Kovač

Predrag Kožul, Ivan Šimić i Milan Kovač

bivši saborski zastupnik i predsjednik odbora HDZ-a za Hrvate u BiH i sami autor. Na početku predstavljanja knjige nazočnima je pozdravio Predrag Kožul predsjednik Matice hrvatske Ogranak Široki Brijeg uz Općinu Široki Brijeg organizator 'Večeri sjećanja'.

„Moje pisanje je krenulo nakon brojnih nepravdi prema Hrvatima u BiH, izborom Željka Komšića za člana predsjedništva BiH 2006., izmjenom izbornog zakona, Statuta Grada Mostara. U to vrijeme važnu ulogu su odigrali novi mediji, odnosno web-portali“, rekao je između ostalog autor knjige Ivan Šimić.

U knjizi „Hercegovac s razlogom“ nalazi se najveći broj tekstova što su pod tim nazivom objavljeni na web-portal dnevnika (ranije pincom.info). Program su svojim nastupima upotpunile širokobriješke klape 'Dobrковиći' i 'Diva', te voditeljica programa Željka Šaravanja.

Streljačko natjecanje u gađanju glinenih golubova

U sklopu programa 'Svibanjska sjećanja 2014.' 10. svibnja na Mostarskom blatu u organizaciji Lovačkog društva 'Mosor' održano Streljačko natjecanje u gađanju glinenih golubova.

Predavanje „Značaj zaustavljanja tenkova u Pologu“

U sklopu obilježavanja 23. obljetnice zaustavljanja tenkova JNA u Pologu, nakon svete mise za poginule i nestale hrvatske branitelje služene 7. svibnja 2014. u crkvi u Pologu, u organizaciji Predsjedništva mladeži HDZ-a BiH održano je predavanje „Značaj zaustavljanja tenkova u Pologu“. Predavači su bili profesor za vojnu povijest dr. sc. Žarko Dugandžić i predsjednik Vlade ZHŽ Zdenko Čosić.

Položen vijenac i zapaljena svijeća za poginule i umrle širokobriješke branitelje

U povodu blagdana Svih svetih i Dušnog dana, na Trgu širokobrijeških žrtava kod Križa, 31. listopada 2014., položen je vijenac i zapaljena svijeća za sve poginule i umrle širokobriješke branitelje. Uz nazočnost predstavnika Općine i udruga proisteklih iz Domovinskog rata, vijenac su položili i svijeću zapalili Općinski načelnik Miro Kraljević, predsjednik Vlade ŽZH Zdenko Čosić i predstavnik Udruge obitelji poginulih branitelja. Predstavnik udruga proisteklih iz Domovinskog rata položili su vijence i zapalili svijeće na grobovima poginulih širokobrijeških branitelja na cijelom području Općine Široki Brijeg.

Obilježena 21. godišnjica stradanja hrvatskih branitelja i civila na Stipića livadi

U spomen na stradale kod spomen obilježja na Stipića livadi, 28. srpnja 2014., služena je sveta misa zadušnica na kojoj su, uz obitelji i prijatelje ubijenih, nazočili i predstavnici Udruge proisteklih iz Domovinskog rata. Polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća počast stradalima na Stipića livadi, odala su brojna izaslanstva među kojima i izaslanstvo Općine Široki Brijeg predvođeno načelnikom Mirom Kraljevićem. Svetu misu za nevine hrvatske žrtve predvodio je don Mirko Šimić, ravnatelj Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije, uz koncelebraciju velikog broja svećenika iz okolnih župa. Stipića livada, mjesto iznad Doljana, Općina Jablanica, mjesto je na kojemu je u jutro 28. srpnja 1993. počinjen zločin nad 33 hrvatska vojnika i šest civila koje su ubili i masakrirali pripadnici Armije BiH među kojima se spominju i mudžahedini. Svi preživjeli stanovnici sela njih preko 200 uglavnom žena i djece, uhićeni su i odvedeni u Jablanicu gdje su bili zatočeni do 1. ožujka 1994. kada su razmijenjeni. Do danas još nije rasvijetljen pokolj sa Stipića livade.

U Crnim Lokvama otkriven spomenik svim žrtvama I. i II. svjetskog rata i poraća i Domovinskog rata

Kod škole u Crnim Lokvama, 9. kolovoza 2014., upriličeno je svečano otkrivanje spomenika svim žrtvama I. i II. svjetskog rata i poraća, te Domovinskog rata. Crnolokvani su ovaj spomenik podignuli u čast, slavu i sjećanje na hrvatske žrtve sela Crne Lokve. Spomenik su otkrili rodbina žrtava, te načelnik Općine Široki Brijeg Miro Kraljević, predsjednik Vlade Županije Zapadnohercegovačke Zdenko Čosić i Božo Galić župan Vukovarsko-srijemske županije koji je porijeklom iz Crnih Lokava. Nakon otkrivanja, spomenik je blagoslovio fra Miljenko Mića Stojić, predvoditelj misnog slavlja.

Na spomeniku kojeg je izradio akademski kipar Anđelko Mikulić ispisana su imena ubijenih i nestalih na raznim stratištima od Bleiburga, križnih putova, mnogih stratišta diljem domovine pa sve do kućnog praga u Crnim Lokvama. Na spomeniku su ispisana imena 103 osobe. U Prvom svjetskom ratu živote je izgubilo osam mještana, Drugi svjetski rat i poraće odnijeli su 87 života, a u Domovinskom ratu ovo je mjesto dalo osam žrtava. Podizanje ovog spomenika u Crnim Lokvama potpomogli su Vlada Republike Hrvatske, Općina Široki Brijeg, Županija Zapadnohercegovačka, vjerske institucije, udruge, tvrtke i mnogi dobročinitelji. Samom činu otkrivanja spomenika prethodila je koncelebrirana sveta misa koju je predvodio fra Miljenko Mića Stojić, vicepostulator postupka mučeništva „Fra Leo Petrović i 65

subraće“, dok se nazočnima obratio i fra Mario Knezović, župnik župe Kočerin kojoj pripadaju Crne Lokve.

Prigodne pozdravne govore tijekom svečanosti otkrivanja spomenika održali su Miro Kraljević, gradonačelnik Širokog Brijega, Zdenko Čosić, predsjednik Vlade Županije Zapadnohercegovačke, Mladen Galić, predsjednik udruge „Crnolokvani“, te Božo Galić, župan Vukovarsko-srijemske županije. Kod spomen obilježja su položeni vijenci i zapaljene svijeće. Nakon svečanosti otkrivanja spomenika organizatori (Udruga Crnolokvani i MZ Crne Lokve) su priredili domjenak i bogat kulturno-zabavni program. Veliko zanimanje Crnolokvana i njihovim prijatelja privukao je dolazak Darija Kordića, bivšeg haaskog uznika, koji je održao govor prožet vjerskim osjećajima, te istaknuo zahvalu za dar uzništva u kojima je, kako je rekao, dublje spoznao Boga i božju blizinu. U kulturno-zabavnom programu su sudjelovali Kulturno-umjetnička društva ‘Kočerin’, ‘Aladinići’, ‘Brda’, ‘Ganga’, klapa ‘Dobrko-vići’, te brojne gangaške skupine i guslari.

IZDVOJENO

Najava ‘Širokobriješke večeri 2014.’

Tradicionalno godišnje okupljanje Širokobriježana u Zagrebu ‘Širokobriješka večer’ održat će se 5. prosinca 2014., u restoranu ‘Gastro Globus’ na Zagrebačkom velesajmu s početkom u 20 sati. Zavičajna zajednica Široki Brijeg koja djeluje u Zagrebu već godinama njeguje tradicionalno druženje Širokobriježana i njihovih prijatelja

kako bi se zadržala njihova društvena i duhovna povezanost. Kao i svake godine, očekuju se brojni prijatelji Zavičajne zajednice iz vjerskog, političkog, športskog, kulturnog i gospodarskog života Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

21. obljetnica Hrvatske Republike Herceg-Bosne

Hrvatska Republika Herceg-Bosna bila je hrvatska upravna jedinica u sklopu Republike BiH, koja je 28. kolovoza 1993. izrasla iz Hrvatske zajednice Herceg-Bosne, te se na taj dan ove godine obilježila 21. obljetnica utemeljenja. Hrvatska zajednica Herceg-Bosna utemeljena je 18. studenog 1991., kao politička, kulturna, gospodarska i područna cjelina Hrvata u Bosni i Hercegovini. Utemeljilo ju je hrvatsko političko vodstvo reagirajući na srpsku agresiju u Hrvatskoj i BiH, da bi se u kolovozu 1993., sljedeći Owen-Stoltenbergov mirovni plan, preoblikovala u Hrvatsku Republiku Herceg-Bosnu. Hrvatska Republika Herceg-Bosna, bila je, uz Hrvatsku i Republiku BiH, supotpisnica Washingtonskog sporazuma 18. ožujka 1994., kojim je dogovoreno stvaranje Federacije BiH kao zajednice hrvatskog i bošnjačkog naroda, s ciljem kasnijeg federaliziranja cijele države. Činjenično je nastavila postojati i nakon donošenja Ustava Federacije BiH 30. ožujka 1994. do samoukinuća 14. kolovoza 1996., kada su sve ovlasti Vlade Herceg-Bosne prenesene na Vladu Federacije BiH.

Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja

Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja slavi se 5. kolovoza svake godine kao spomen na pobjedu u Domovinskom ratu. Na taj dan 1995. godine Hrvatska vojska je oslobodila okupirani grad Knin u vojno-redarstvenoj operaciji Oluja. U okupirani Knin prvi su ušli pripadnici 4. i 7. gardijske brigade ujutro u 10 sati 5. kolovoza 1995. Točno u podne predsjednik Franjo Tuđman građanima je objavio vijest da je Knin oslobođen. Na kninskoj se tvrđavi ponovno zavijorila hrvatska zastava. „Zastava ovdje znači dovršenje djela uspostave suverene i nezavisne Republike Hrvatske“, rekao je predsjednik Franjo Tuđman. Oslobođenje Knina izazvalo je oduševljenje diljem Hrvatske i diljem svijeta

gdje žive Hrvati, budući da je taj grad bio središte i simbol srpske pobune koja je počela u ljeto 1990. blokadom hrvatskih prometnica, a s vremenom je prerasla u napade na hrvatske gradove i sela te ubijanje i protjerivanje nesrpskog stanovništva, u čemu je lokalnim Srbima pomagala JNA i „dobrovoljci“ iz Srbije. U vječni spomen na tih 84 sati, na 174 poginula i 1.430 ranjenih hrvatskih branitelja Hrvatski sabor je samo godinu dana kasnije 5. kolovoz proglasio državnim praznikom.

23. OBLJETNICA HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG-BOSNE

U Grudama je 18. studenoga 1991. godine na čelu s predsjednikom mr. Matom Bobanom, utemeljena Hrvatska zajednica Herceg-Bosna, kao političko-obrambena zajednica hrvatskog naroda u BiH, koja je imala za cilj zaštititi hrvatski narod u Bosni i Hercegovini od velikosrpske agresije i ostanka u krnjoj Jugoslaviji. Hrvatska zajednica Herceg-Bosna okupljala je predstavnike hrvatskog naroda iz svih dijelova Bosne i Hercegovine i uvijek se zalagala za suverenost i konstitutivnost sva tri naroda u međunarodno priznatoj BiH.

Održana komemoracija na Bleiburškom polju

Na Bleiburškom polju 17. svibnja 2014. održana je komemoracija za sve žrtve Bleiburga i križnih putova. Program komemoracije, na kojoj se okupilo nekoliko tisuća ljudi, počeo je molitvom na groblju, a nastavljen je procesijom prema Bleiburškom polju. Misu zadušnicu predvodio je dubrovački biskup Mate Uzinić. Smatra se da je u Bleiburgu stradalo više desetaka tisuća vojnika i civila koji su se u svibnju 1945. htjeli predati savezničkim snagama, ali ih je britanska vojska izručila jugoslavenskoj. Neki su ubijeni na Bleiburškom

polju, a mnogi su stradali idućih mjeseci u marševima danas poznatima kao križni putovi.

Na Bilima održana komemoracija za žrtve svih ratova

Na Europski dan sjećanja na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima (nacizma, fašizma i komunizma), na „Groblju Mira“ na Bilima, između Mostara i Širokog Brijega, 23. kolovoza 2014. održana je komemoracija za sve žrtve Drugog svjetskog rata, poraća i Domovinskog rata.

Program komemoracije započeo je intoniranjem himne na mjestu buduće kapele na „Groblju mira“, hrvatskom nacionalnom i međunarodnom spomen području. Nakon komemoracije slušana je i sveta misa koju je predvodio don Željko Majić, generalni vikar Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanjske biskupije. Na komemoraciji je uz predstavnike Crkve u Hrvata, predstavnike društvenog, političkog i gospodarskog života Hercegovine, visoke dužnosnike Hrvatskog narodnog sabora BiH, te veliki broj građana, nazočilo i iza-

slanstvo Općine Široki Brijeg predvođeno Općinskim načelnikom Mirom Kraljevićem.

Umjesto vijenaca, cvijeća i svijeća, visoki dužnosnici su odlučili novac namijenjen u navedene svrhe donirati za liječenje teško bolesnog dragovoljca Domovinskog rata Ive Krole, samohranog oca troje djece kojemu je potrebno liječenje u inozemstvu.

Održan VI. simpozij „Stopama pobijenih“

U Franjevačkom samostanu na Širokom Brijegu, u organizaciji Vicepostulature postupka mučeništva „Fra Leo Petrović i 65 subrača“, na čelu s fra Miljenkom Stojićem, 28. rujna 2014., održan je VI. simpozij „Stopama pobijenih“. Ovaj simpozij se priređuje u svrhu istraživanja komunističkog ubojstva 66 hercegovačkih franjevacu i velikog mnoštva vjernog puka Božjeg u Drugom svjetskom ratu i poraću.

Simpozij je započeo svetom misom u samostanskoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije, koju je predvodio fra Nikola Rosančić, župni vikar na Humcu. U svojoj propovijedi pozvao je na vjerno služenje Božjoj riječi. „Komunisti to nisu htjeli, oni su išli svojim bezbožnim putem. Mi smo danas pozvani preporoditi ovaj svijet, usaditi mu drukčiji duh, naš kršćanski duh“, rekao je fra Nikola Rosančić.

Nakon svete mise sudionici simpozija premjestili su se u samostansku dvoranu gdje su održana tri izlaganja.

Prvo izlaganje na temu „Ideološka podloga masovnih ubojstava Hrvata u Dalmaciji i zapadnoj Hercegovini za vrijeme i nakon Drugog svjetskog rata“ održao je profesor Željko Primorac. Između ostaloga je između ostalog govorio o masovnim grobnicama u Zagrebu, te dodao: „Kao i u slučaju Zagreba, komunističko-partizanske jedinice imale su složen popis ‘narodnih neprijatelja’ i prilikom osvajanja Ljubuškog i povlačenja pred ustaško-njemačkom operacijom ‘Bura’. Znamo da su 40-tak civila, među kojima su bili i franjevci s područja zapadne Hercegovine, odvedeni prema Vrgorcu gdje su i strijeljani koncem siječnja 1945. na Novom groblju. Kako bi se prikupile informacije o ostalim ‘narodnim neprijateljima’ iz ove skupine izdvojen je fra

Maksimilijan Jurčić i još nekoliko civila koji su poslije ispitivanja i mučenja strijeljani i pokopani uz cestu Vrgorac - Kotezi. Prilikom utvrđivanja okolnosti i ideološke podloge ubojstava na Širokom Brijegu, u Ljubuškom i Vrgorcu svakako treba uzeti u obzir i nacionalnost zapovjednog kadra komunističko-partizanskih jedinica na ovom području.“

Drugo izlaganje „Političko-ideološki aspekti stradanja širokobrijeških franjevacu“ održao je politolog Dražen Barbarić, mag. On je svoje izlaganje podijelio u tri cjeline kroz koje je progovorio o likvidacijama kao sredstvu uspostave kulturalne hegemonije, monstroznosti sustavnosti zla, te o kulturnom nasilju službenog pamćenja. O likvidaciji franjevacu je rekao: „S obzirom da komunistički čelnici nisu posjedovali mehanizme osporavanja dominacije franjevacu, niti kroz ideološke, niti kroz kulturne, niti kroz obrazovne institucije, jedino što im je preostalo u ostvarenju totalitarnih tendencija dominacije bila je fizička likvidacija. Ona zapravo ukazuje na nemoć KPJ da idejnim sredstvima i kulturnom borbom uspostavi kulturnu hegemoniju na prostoru čitave tadašnje Jugoslavije te na potpuno racionalnu političku odluku da se na beskrupulozan na-

čin obračuna s nadmoćnijim suparnikom.“

U trećem izlaganju Pero Kožul, predsjednik Povjerenstva za obilježavanja i uređivanje grobišta iz Drugog svjetskog rata i poraća na području općine Široki Brijeg, nazočne je upoznao s radom povjerenstva. Istaknuo je sljedeće: „Istina na kraju uvijek pobjeđuje. To je kao najveće Božje davanje vidljivo iz rada općinskih povjerenstava za obilježavanje i uređivanje grobišta iz Drugog svjetskog rata i poraća. Tako je širokobriješko Povjerenstvo na devet lokaliteta otkrilo istinu i dosada ekshumiralo (ili iskopalo) 135 žrtava. Jedan dio, njih 41, koji nisu bili identificirani dostojno je pokopano na Gradskom groblju Mekovac. Jedan identificirani hrvatski vojnik predan je obitelji, te je tako dočekao trenutak da bude pokopan i da mu duša nađe smiraj tamo gdje i priliči, u obiteljsku grobnicu. Ostalih 93 čeka stručnu obradu, kako bi i oni bili dostojno pokopani. Rad povjerenstava teško dolazi do očiju javnosti, jer se isprani komunistički mozgovi tome žestoko opiru. Ipak, Božja providnost, ali i hrvatska mudrost pronašli su način da okupe sva do sada ustrojena povjerenstva u jedno zajedničko tijelo - ‘Odjel HNS-a za Drugi svjetski i Domovinski rat’.“

Detalj sa simpozija „Stopama pobijenih“

Simpozij je završio zahvalom svim posjetiteljima i predavačima, te pozivom da se svi koji imaju bilo kakvu informaciju o ubojstvu fratara i hrvatskog puka jave u Vicepostulaturu, kako bi pridonijeli njezinom uspješnom radu.

Aforizmi

Autor: Marinko Čavar

- **Ima zlatne ruke, što okom vidi rukom zdimi.**
- **Kada sam se kritički osvrnuo iza mene nije bilo nikoga.**
- **Poznati pravci, poznati krivci, pa u čemu je problem.**
- **Razlika je sutra i malo sutra.**
- **Budi pošten na osobnu odgovornost i na ženin prigovor.**
- **Pali smo na niske grane. Znači još nismo sišli.**
- **Mi njima glas, oni gas.**
- **Njih gore boli dolje za nas dolje.**
- **Oni što nemaju pojma uče one što nemaju vezu.**
- **Učvrstili su položaj. Popeli su nam se na glavu.**
- **Stalno sam u sjeni, a nikad u hladovini.**
- **Sramota. Nema više ni muškog ni ženskog stida.**

Crta: Mate Zadro

MARIJANSKO SVETIŠTE

U posebno označenom retku dobit ćete ime grada na slici, koji na blagdan Velike Gospe slavi Dan grada

AUTOR: MAJNIFIL SOLDO	ZIRAVICA	RUNDA	PARABOLA	BOŠILJE	VLASNIŠTVO	SLANK															
GAŠPAR			P			G															
IVANKA	I																				
ĆURICA	C																				
MROSLAV ŠKORO		M				S															
SAJAM																					
BOKAL				B		B															
PROVOZ	P		O											SIROTIČJA	PRETEGA	MUKOV	ZAKUP	MARČA	KORTE	MIKREBI	NAGASAKI
OKANO																					
ŠPANCIR	Š													S	D						M
DINARICA																					
LJUNICA																					
DAMASK						D		R													
RADMILO																					
PATRONAŽA	P		A						M												
AKTIVA																					
KORALJKA									K					E	K						
ERDELA																					
KREVET																					
MARATONAC							M							N							
NERAD																					
SETRA															S						
RAABE									R												
ANANAS																					
KRNAJA			A							K											
ŠTERNA										Š					A						
ALEJA		R																			
DRAGOVO-LJAC	D								A				M		N						
AL BANO																					
OSVETA						V	S	O	P			Z		K	P						
PANTERA	Z																				

Križaljka objavljena u časopisu 'Fenix' broj 485 od 8. kolovoza 2013.

19. 11. 2014.
Grad Široki Brijeg

**Grad
Široki Brijeg**

**City of
Široki Brijeg**

www.sirokibrijeg.ba

Fra Didaka Buntića 11, 88220 Široki Brijeg
Telefon: +387 39 702 801; Fax: +387 39 705 915;

Ured gradonačelnika
Telefon: +387 39 702-801; +387 39 702 802;
Fax: +387 39 705 915;
E-mail: gradonacelnik@sirokibrijeg.ba;
ured.gradonacelnika@sirokibrijeg.ba;

Gradsko vijeće
Telefon: +387 39 702-804; +387 39 702 825;
Fax: +387 39 705 915;
E-mail: predsjednik.gv@sirokibrijeg.ba;
gradsko.vijece@sirokibrijeg.ba;

Široki Brijeg – uvijek na 1. mjestu®